

Iluzije III. cesarstva

München, 17. decembra.

Pretekle dni je obhajala katoliška mladina v Stuttgartu Don Boskov dan. Ob tej priliki je nastopil z odločnim govorom tudi škof dr. Spröll iz Rottenburga. — Znano je, s kako neustrašenostjo branijo nemški škofje katoliška verska načela proti pogansko-nacionalističnim idejam hitlerjevskih ideologov. Trd in žilav boj se bje zlasti za mladino. Saj so katoliške organizacije uničene in vzgoja mladine od strani Cerkve je do skrajnosti ovirana. Frivolni in površni nemški misleci so prepričani, da se more vera iz narodne vzgoje mladine brez vsake škode odpraviti.

Zato se škof dr. Spröll tako ostro izjavlja proti takim nameram in daje nemški mladini jasna načela v razmerju do hitlerjevskih zamisli.

Škof dr. Spröll je med drugim tudi dejal: »Ako vsa znamenja ne varajo, se bo na nemških tleh odigral vroč boj med poganstvom in krščanstvom! Prosti Rima, prosti krščanstva, prosti vsakega verstva — tako se razlega danes v svet.«

»Katoliška mladina! Vi pričakujete danes v tej uri odkrite in jasne besede na vprašanje: Čemu in zakaj stoji katoliška mladina daleč od hitlerjevske, od državne mladine? Ne bom skrivaj svojih mnenj in misli. Toplo bi pozdravil dejstvo, če bi mi imeli enotno nemško mladinsko organizacijo. Kot veliko narodno delo bi slavlili, če bi mogel jaz 10.000 mladencev in deklet privedi k hitlerjevski mladini. Iz sreče rad bi to storil, ko bi mi to bilo mogoče brez hudega oteženja lastne vesti! Vi veste, koliko si je naša duhovščina prizadevala za dobro in pošteno vzgojo nedolžne mladine, in zdaj naj bi bila propala duhovnega vodstva in prepričana loku brezvestnega hitlerjevstva? Povsod se

Zakaj je katoliška mladina tako daleč od hitlerjevske?

poudarja in pretirava neka narodnost in se podcenjuje in zameta vera; da, vedno bolj si prizadevajo to, kar je versko in krščansko, v čim večjem obsegu izpodrinuti in zatreti. Že oktobra lanskega leta je izjavil voditelj državne mladine Baldur von Schirach, da je treba v borbenem občestvu veroizpoved premagati in namesto cerkvenega prepričanja postaviti narodnost. On sam da ne pripada nobeni veroizpovedi da ni protestant pa tudi ne katoličan, češ on veruje v — Nemčijo. Leto pozneje je isti Baldur von Schirach izpovedal v Münchenu, češ da bo hitlerjevska mladina koraka dalje preko vseh veroizpovednih izmišljotin.

Ne glede na to, da nam naše versko prepričanje ni nobena »veroizpovedna izmišljotina«, tiči v tem razvratnem vzgojnem vrednoti Vera je nam vse prešinjavajoči kvas, ne pa samo pristavek k čisto narodnostnemu brezverskemu in brezkonfesionalnemu političnemu podstavku, kot se izraža Baldur v. Schirach. Ta »voditelj« nemške mladine je baje pred dobrimi štirinajstimi dnevi v Berlinu v imenu nemške mladine izjavil in zagotovil: Pot Rosenberg je tudi pot nemške mladine. Mi pa vemo, da je Rosenbergova pot njegov »mitos«. Rosenbergova knjiga »Mit XX. stoletja« je hitlerjevski evangelij. Ne glede na to, da je neznatno in čisto zmešano pisana, ima poleg tega še polno starih očitkov in napadov na papeža in Cerkve, proti Kristus in krščanstvu, proti vsemu, kar je nam sveto in drago. — Bodo pa dobili vsi to očitki svoj odgovor na svojem mestu... Doktor pa bo Rosenbergova pot tudi pot nemške mladine, tako dolgo ostane mi zase! Do tega imamo pravico na temelju konkordata in pa na temelju besede, ki jo nam je dal Führer. Pa tudi dolžnost je to naša z ozirom na nevarnost za vero, ki grozi naši mladini.

Ozadije krvavega umora

Kako komunizem samega sebe žre

Kirov je bil navaden koritar — Zinovjev zopet ostaja

Varšava, 18. decembra 1934.

(Od našega poročevalca)

Sele zdaj je postalo ozadije atentata, katerega žrtev je bil Stalinov zaupnik Kirov, popolnoma jasno. V Moskvi, kakor tudi v Leningradu so se namreč vršili sestanki komunistične stranke, v katerih so obširno obravnavali notranjopolitični položaj in so sklenili tudi resolucije, ki jih sovjetski listi sedaj dobesedno objavljajo.

Tako iz resolucij, kakor iz tega, kar po Moskvi govorijo o debati, lahko zagotovo posnamemo, kaj je dovelo do sedanjega kritičnega položaja v notranji politiki sovjeta. Razvidno je — kar smo že v dosedanjih poročilih trdili — da atentat na Kirova ni bil sad kakšne protirežimske zarote, skovane v inozemstvu, ampak da se je rodil iz okrepitve opozicije v komunistični stranki sami proti Stalinovi gospodarski in zunanji politiki, kakor tudi proti njegovemu diktatoričnemu režimu. Na moskovskem sestanku so komunistični voditelji sklenili, da je treba »brez usmiljenja nastopiti zoper sovražnike SSSR, predvsem pa proti onim članom stare skupine Zinovjeva, ki so prešli v tabor protirevolucije«. Leningradska resolucija pa je še ostrejša in pravi, da bo moral »meč proletarske diktature brez usmiljenja pasti na glave zinovjevcev, ki se še izdajajo za komuniste. Ako ne bodo popolnoma iztrebljeni, bi mogli nekega dne ogroziti obstoj sovjeta.«

Obbedve resolucij skušata, kakor vidimo, zinovjevce po silni spremeni v sovražnike komunistične revolucije, kar pa pomeni samo prikrivanje pravega položaja pred očmi javnosti. Niti Zinovjev niti njegovi pristajali niso nobeni protikomunisti, ampak narobe trdijo, da so bolj pravoverni komunisti nego Stalin in večina stranke. Potem, ko je bil Trockij izgnan in ko so bili za njim kot voditeljem levic obsojeni na molk in nemilost tudi pristajalci desnice, ki jim je naceleval Buharin, je ostal kot edini na-

sprotnik Stalina Zinovjev. Leta 1927 je Stalin tega svojega najbolj nevarnega nasprotnika skušal spraviti ob vpliv s tem, da je poslal v Leningrad, najmočnejšo trdnjavo opozicije, Kirova. Stari komunistični medvedi so takoj Kirova ljuto napadli, ker je Kirov prišel v stranko šele v zadnjem trenutku, ki je pozimi leta 1917, dočim je med vojno kot žurnalista pisal skrajno patriotska poročila z goliške fronte. Baš zaradi tega se je kot tip pravega koritarja vedno držal gospodujoče struje in bil zlasti vdan Stalinu. Stalin, ki je Kirova zelo uvaževal kot sijajnega govornika, je svojemu prijatelju preskrbel člansko izkaznico, na kateri je v nasprotju z resnico pisano, da je pristajal komunistične stranke že iz leta 1904.

Ko je prišel Kirov v Leningrad, se je seveda v prvi vrsti lotil zinovjevcev. Marsikateri je poslal v smrt, se več pa v Sibirijo pod prevezo, da so »protirevolucionarji«. Naposled je Zinovjeva samega predlagal za izgon, toda Stalin je Zinovjeva poslal v Sverdlovsk (bivši Jekaterinburg) na Uralu, potem ko je Zinovjev slovesno izjavil, da priznava smernice strankinega vodstva. Zinovjev ima namreč slejkoprej tako velik vpliv, zlasti v Leningradu, da Stalin ne smatra za pametno ostrejšo postopanje proti njemu. Tudi sedaj, ko strankini pobesnici obdolžujejo Zinovjevo strujo, da je kriva posredno ali neposredno umora Kirova, se Stalin ne upa svojega nasprotnika odstraniti, kakor je druge, ampak ga je baš te dni imenoval za člana upravnega odbora glavne zadržne zveze v Moskvi. Seveda hoče Stalin na ta način samo dobiti Zinovjeva bolj pod svoje nadzorstvo, njegovim pristajšem pa se bo seveda poslej godilo zelo hudo.

Kljub temu dejstvu, da opozicija v naročju komunistične stranke same, se po tolikem času ni izumrla, ampak se rajši krepi, za sedanje diktatorje Rusije ni prijetno in jih, kakor vidimo, dela skrajno nervozne.

Dr. Slavič na dvoru

Belgrad, 20. dec. m. G. minister dvora Milan Antič je sprejel danes g. prorektorja ljubljanskega vseučilišča dr. Matija Slaviča, ki se mu je zahvalil za njegovo naklonenost in podporo v borbi za vseučiliško knjižnico v Ljubljani. — V prosvetnem ministrstvu se je g. prorektor dr. Slavič informiral o tekočih vseučiliških zadevah, zlasti pri pomočniku ministra g. Kovačeviću.

Dr. Štampar se je vrnil s Kitajske

Belgrad, 20. dec. m. G. dr. Andrej Štampar se je vrnil v Zagreb s Kitajske, kamor je bil odšel po sklepu Zveze narodov radi saniranja tamkajšnjih zdravstvenih razmer. G. dr. Štampar bo ostal v Zagrebu do meseca februarja. Medtem pa je dobil že novo poudbo, naj se vrne še za eno leto na Kitajsko. Dr. Štampar se zaenkrat še ni odločil.

Težno - postajališče

Belgrad, 20. dec. AA. Dne 6. januarja 1935 bodo otvorili postajališče Težno na progi Zidani most—Maribor gl. kol. za potniški promet.

Drobne vesti

London, 20. dec. AA. Iz Kitajske poročajo, da že 12 ur pogrešajo holandsko letalo »Leteti Hotel«, ki je odletel iz Kaira, da doseže nov rekord, proti Bataviji.

Pariz, 20. dec. AA. Po poročilu iz Kaira, se je tamkaj porušila neka hiša. Pod razvalinami je našlo smrt pet ljudi.

Pariz, 20. dec. Iz Manile poročajo, da bo tamkaj februarja 1937 velik mednarodni evharistični kongres.

Peking, 20. dec. e. Veleposlanik Sovjetske Rusije Potemkin je prišel v Pariz. Svoja poverljiva pisma bo predal predsedniku republike Lebrunu v ponedeljek, 24. t. m., ob 11.30 v svečani avdienci.

Češkoslovaška Narod. banka je priobčila predpise v zvezi z novim plačilnim dogovorom s Bolgarijo, ki stopi v veljavo 1. decembra. Velja izprememba obstoji v tem, da se je bolgarska Narodna banka obvezala, da bo sprejela vsako četrtletje v transfer vse zneske, ki ga je dolžan bolgarski uvoznik češkemu izvozniku in ne samo 10%, kakor je bilo dozdaj. Prav tako bo banka izvršila transfer iz zneska, ki predstavlja tečajno razliko, ako je v škodo bolgarskega dolžnika.

Italijansko-madžarski prazniki v Pešti

„Roke gor, doli...“

Socialni demokrati proti Italijanu Asquiniu

Budimpešta, 20. dec. b. Ob priliki smotnega obiska italijanskega trgovinskega ministra Asquini v madžarski narodni skupščini, so mu poslanci meštanske stranke priredili burne ovacije. Nasprotno pa je socialno-demokratski narodni poslanec Buckinger zabrusil Asquiniu: »Roke gor, doli Mussolini! Ta vzdik je Buckinger večkrat ponovil, zaradi česar mu je dal predsednik narodne skupščine ukor. Buckinger je nato zapustil narodno skupščino. Po tem neljubem incidentu je imel ma-

džarski zunanji minister Kanya govor v zunanjem odboru magnatske zbornice, v katerem je orisal potek pogajanj v Ženevi in poudarjal velike zasluge madžarskega delegata pri Zvezi narodov Tibora Eckharda in končno dejal, da bo Madžarska prostovoljno izpolnila prevzete obveznosti ter preiskala krivice emigrantov na Madžarskem lojalno in do konca ter da bo izvajala konsekvence. Ta izjava je v mednarodnih diplomatskih krogih imela zelo ugoden odmev.

Rusija v očeh gen. Denikina

Predavanje generala Denikina, ki smo ga slišali pretekli petek v Ljubljani, je bilo tako zelo zanimivo, da smatramo za potrebno, da čitatelje podrobno seznanimo z nekaterimi njegovimi izjavami, ki se tičejo sedanjega trenutka v svetovni politiki. Ker med temi vprašanji zadobiva vedno večjo važnost japonski imperializem, ki ne pomeni nevarnosti samo za Rusijo, ampak ulegne usodno vplivati na ves svet, zato naj prinesemo na prvem mestu misli ruskega generala o problemu Daljnega vzhoda. Denikin je izjavil:

Kaj snuje japonska slinčica?

Japonski vseazijski načrti izvirajo iz kupa gospodarskih, političnih in vojnih zahtev, ki je preveč preobličena, da bi mogla sama iz sebe živeti, pa tudi mongolske mistike, ki v zadnjem času postaja resničnost. Dne 25. avgusta letošnjega leta je zboroval v Tokiu vseazijski zbor, ki je zahteval neodvisnost vseh azijskih dežel, ki so pod japonskim belokozočev, predvsem samostojno Indijo. Koliko nevarnost pomeni to gibanje za Filipine, angleško in nizozemsko Indijo ter francoski Indokina, ni treba razkladati. Japonska ne more deliti Tihiga oceana z Zedinjenimi državami, ne da bi ugovarjali Angliji in Franciji. Ne more ga pa tudi ne razdeliti z Anglijo, ker bi se proti temu seveda oglašile Zedinjene države, Rusija in Francija. Ožje zahteve Japonske ogrožajo v tej smeri zaenkrat samo nizozemsko posest v Indiji. Ker pa bi Japonska v takem primeru zašla nujno v spor z Anglijo, bo japonska diplomacija v tem oziru postopala s skrajno previdnostjo. Tudi z Zedinjenimi državami Amerike se Japonska ne bo hotela še zaplesti v resen spor. Lahko ugrabimo, kakor hočemo, o tem, kdo bi pri takem spopadu ulegel zmagati, Ameriki, ki ima številčno močnejše brodogojstvo, ali Japonski, ki Ameriko na morju gotovo po kakovosti prekaša — dejstvo je, da bi Japonska ne vzdržala daljše vojne z Zedinjenimi državami, ki kupujejo 42% njenega izvoza in krijejo nad eno tretjino njenega uvoza: bombaž, nafto, premog, železo, aluminij in drugo. Taka vojna na jugu bi Japonsko lahko izstradala, ker pogreša omenjenih naravnih zakladov v svojem ozemlju.

Prvi predmet japonskih teženj je Sibirija

Zato Japonska danes, odlagajoč vprašanje južnega Tihiga oceana, obrača svoje oči v prvi vrsti proti severnemu Kitaju in proti Rusiji. Japonski poslanik v Parizu je pokojnemu Barthouju, preden je ta odpotoval v Belgrad, dejal, da bi se mogla Japonska trajno sporazumeti s sovjeti (kakor to Francija želi) le pod temi pogoji:

1. Rusija da Japonski v dolgoročni zakup Kamčatko, Sahalin in Kurilske otoke za primerno vsoto.
2. Japonska ima pravico, to ozemlje v svrhu njegove varnosti oboževati.
3. Ruska Primorska provinca z Vladivostokom in vse Poamursko ozemlje naj se razoroži.

Če naj tako izgleda mirni sporazum z Rusijo, kaj je pričakovati šele, če bi Japonci soviete premagali? Japonska rusko Primorje na vsak način hoče dobiti v svojo pest, zlepa ali zgrda, da si zavaruje svoj hrbel v Mandžuriji, preden se začne odločilni boj za nadvlado nad Tihim morjem z Zedinjenimi državami Severne Amerike. Da bo od tega boja enkrat prišlo, mora biti jasno vsakomur, kdor na primer pomisli, da Amerika že gradi bojna oporišča na Aljaski in na Aleutskih otokih. Samo Mandžurija in Vladivostok Japonski zagotavljata neizčrpne zaloge onih rud, kovin, lesa in živil, ki so potrebni v boju z Ameriko. Ugovor, da Japonci ne vzdržijo sibirskega podnebja, nima nobenega pomena, ker Japonci obvladajo tudi Korejo in južni Sahalin, kjer tudi ne vzdržijo tamkajšnjih razmer. Prav tako bodo obvladali Sibirijo, kamor se ne bodo naseljevali njihovi kmetje, pač pa njihovi inženjerji in uradniki ter podjetja, ki bodo deželo izkoriščala. Saj tudi Belgije ne kolonizirajo Konga, pač ga obvladajo, da si osemdesetkrat večji od Belgije. Sicer se pa Japonci zanašajo na žolto pleme, saj milijoni Kitajcev, ki bežijo z nemirnega juga, naseljujejo čedalje bolj sever in bodo naselili tudi Poamurje, kakor so napolnili že Mandžurijo. Dokler je Rusija slaba, kakor je pod sovjeti, ki se imajo neprestano boriti z notranjimi vprašanji, varuje rusko Primorje v Aziji samo japonsko-kitajsko sovrastvo. Kakor hitro bi se Kitaj in Japonska sporazumela, je Rusiji ob Tihem oceanu odklenalo. Japonska se bo sprijaznila kvečjemu s slabotno Rusijo, ki jo bi trpela, da obravnava z Ameriko, da bi polni pohrnela še njo. Zmaga Japonske nad sovjeti bi bila tudi poraz nacionalne Rusije, ker bi v tej Rusiji sami sprožila gibanje raznočinskih njenih narodnosti (Ukrajinci, Tataři in mohamedanci eplah, Turkestan itd.). Za vsakega nacionalnega Rusa mora biti jasno, da Japoncev ne sme podpirati v njihovih načrtih, četudi bi to pomenilo slomolavljavanje sovjeta. Saj je javna tajnost, da je Nemčija na strani Japonske in da ima z njo brez dvoma svoje dogovore (čprav obenem tudi s sovjeti ni prekinita vseh slikov). Zaradi tega je danes na strani sovjeta Francija. Mussolini je tudi že dvakrat govoril o rumeni nevarnosti, ker so italijanske želje po bombah, rudah, zlatu in drugih bogastvih trčile na japonsko ekspanzijo v Abesiniji. Stališče Anglije še ni določeno, čeprav je v nevarnosti njena Indija, in Japonci dobro vedo, kako zelo jim je zaenkrat potrebna dobrohotna nevtraližeta Anglije. Vsekakor ne bo nobena država podpirala ne sovjeta ne Japonske iz kakšne nesebične ljubezni. Sovjeti sami se ne bodo opogumili na vojno brez pomoči Zedinjenih držav. A udeležba Amerike v tem sporu bi takoj odnevala v Evropi, kjer bi hitel vsak kovati železo, dokler je vroče.

Kaj pa Rusija?

Ali bi morda spopad med Japonsko in sovjeti priložnost za osvoboditev Rusije od boljševiškega jarma? Morebiti — pomenja pa tudi veliko nevarnost. Izida japonsko-sovjetskega dvoboja ni mogoče prorokovati. Sovjeti imajo slabe železnice, še slabšo upravo, manjše število divizij, malo obljubeno zaledje in Japonci bodo kar lahko ovrli zvezno fronto z domovino. A tudi Japonska bo občutila svoje težave, predvsem pomanjkanje denarja za tako vojno. Nekateri emigranti upajo, da bo pri-

šel ob taki priliki obračun s komunisti, a pozabljajo, da bi se mogla rdeča baklja zažgati tudi na Japonskem. Tam vlada namreč velika revščina. Kmetje zapuščajo domačo grudo, ki jih ne more prehraniti, delavci pa strajajo, ker so brezaki za službi predpogoji izvoznega dumpinga. Razen tega bo za Japonsko usodno prekinjenje ameriškega uvoza. Mandžurija sama pa je še premalo zanesljiva. Če bi se ali sovjeti ali Amerika sporazumeli z nankiško vlado, bi v Mandžuriji za hrbbom japonskih divizij vzplamtela revolucija.

Seveda so Japonci silno prekanjeni in ta prekanjenost je njihov največji zavoznik. Oni so pripravljeni vsak hip na zahrbtni naskok, toda znajo dobro računati in s slabotnimi sovjeti nadaljujejo igro barantanja, nakar zopet izzivajo, potem pa se zopet spravijo, samo da bi ugodni moment zavlekli do tedaj, ko bi bil riziko najmanjši. Sovjeti so v zavesti svoje slabosti sedaj pristopili k Zvezi narodov, kar je seveda višek hinavstva, ker je članstvo vezano na »politično svobodo v notranji politiki in na vestno izpolnjevanje mednarodnih pogodb. Sovjeti pa se ne bodo nikoli prelevili in ne mislijo na svetovni mir, temveč samo na svetovno revolucijo, ki bi edina omogočila nadaljnji obstoj od 170 milijonov Rusov obsovsrženega krvavega Stalinovega režima, ki ga vzdržujejo samo bajonetni rdeče vojske in policije. Francija ne bo za uslugo, ki jo je izkazala sovjeto, ničesar vnovčila. Tako zvana realna dnevna politika, ki je v Parizu zmaga, ima pred seboj samo neposredno sedanjost, ne pa bodočnosti, ki bo obrodila samo razočaranje. Zaenkrat je seveda goslo zveza, čeprav tudi s hudičme, dalo sovjeto moralno oporo in tako podaljšalo mučeništvo Rusije. Kako dolgo jo boš še izkušal, Gospod?

*

Osebnosti

Belgrad, 20. dec. m. Premješčen je Ivan Kalin, katastrski geometer VII. skupine katastrske uprave v Mariboru, v katastrsko upravo v Ljubljani po službeni potrebi.

Na poštni urad Ljubljana I. sta premeščena Josipina Lasko, poštna uradnica IX. skupine v Trbovljah, in Cecilija Mežan, pomožna poštna manipulantinja X. skupine na poštnem uradu Bled I. Na poštni urad Dol. Lendava je prestavljena Ana Škrbec, poštna uradnica VIII. skupine na pošti Slatina-Radenci.

Napredovali so v čin rezervnega podporočnika pehotni naredniki-dijaki: Jakob Šmit, Ivan Putnik, Pavel Maslo, Ermin Ferfolja, Vito Krajger, Hilarij Kariž, Branko Špehar, Anton Zorko, Anton de Kosta, Branko Vamber, Viktor Kolenc, Anton Kolarig, Franc Vučajnik, Artur Pahor, Andrej Rot, Branko Knor, Jozef Podlessek, Oto Rotman, Peter Miller, Ivan Beg, Janko Strugar, Ferdinand Šajna, Viljem Zupanc, Djula Frankl, Vekoslav Sigi, Vilko Kranjc, Branko Budišin, Franc Vajzer, Anton Pogačnik, Karol Smid, Rudolf Poljak, Leon Koen, Peter Kolesar, Emanuel Kraus, Egon Remec, Franc Kocjan, Dragotin Spicer, Majmir Pečovnik, Stevan Goldner, Vilko Fatur, Franc Kopač, Ljudevit Srednoselec, Juro Dreksler, Reinhold Ranzinger, Jozef Mazaj, Ivan Zgorelec, Franc Cerkenik, Josip Krepelka, Vekoslav Kukovec, Rudolf Rajter, Dušan Kraigher, Zvonimir-Bodžidar Lovrenčević, Jozep Rednak, Marijan Simič, Boris Dolenc, Karel Hofman, Josip Tabak, Kornelji Gorjanc, Peter Zlatar, Elija Finci, Ivan Karara, Tibor Berger, Karel Menig, Viktor Naglič, Leo Bezjak in Stefan Mozer; topniški naredniki-dijaki: Anton Pinter, Stanko Mazi, Rudolf Mali, Evald Sitar, Roman Hilak, Stefan Dolher, Martin Čokl, Rudolf Jenko, Oton Stajner, Janez Lah, Francišek Por, Erih Vidie, Vojmil Vrtančnik, Avgust Krivec, Veleoslav Lohorec, Franc Oblak, Srečko Vernik, Anton Cecilnik, Anton Sluga, Milivoj Virt, Miran Flego, Edvard Maček, Josip Biskup, Franc Kalan, Karlo Jaklič, Pavel Lukman, Ivan Lapajne, Viljem Rozman, Janez Kosi, Ivan Brand, Alojzij Pregelj, Ljubomir Ravnik, Ljubomir Marin, Vladimír Seme, Josip Aceto, Ivan Košir, Jozef Hafner, Franjo Farkaš, Rudolf Hafner, Dušan Segvič, Ludvik Zupančič, Ladislav Majcen, Vinko Kregar, Janez Kožuh, Franc Vrančič, Miroslav Klumer, Ljuban Zadnik, Evald Koren, Karlo Jožanc, Ante Kvaternik, Franc Polovčec, Živko Petričič, Franjo-Miroslav Kegljevič, Maksimilijan Vrtančnik, Bogomir Pregelj, Janez Breckvar, Viktor Ludvig, Anton Benko in Emil Rasinger; konjeniški naredniki-dijaki: Henrik Gleser, Tanasije Bošnjak, Slavko Letič, Andrej Deak in Rafael Taler; inženjerski naredniki-dijaki: Alfred Vizner, Franjo Štern, Jaroslav Sigur, Branislav Pirc, Dragotin Stein, Boris Tudor, Josip Sivek, Alojz Gregorič, Karel Slokan, Božidar Statava, Matej Klajdinst, Karlo Kunaver, Teodor Tepeš, Milan Keliš, Jož. Jošt, Stan-ko Skok, Franc Rozman, Dragotin Poljanec, Julij Gspan, Krsto Lončarič, Slavoj Jenko, Viktor Miller-Petrič, Viljem Berger, Sigfrid Friedrich, Zvonimir Vogrin, Henrik Sebaher, Ivan Rukavina, Rudolf Arh, Rudolf Podgornik, Franc Jenko, Ferdo Kralj, Josip Odhazel, Josip Urh, Teodor Pik, Leo Gulzelj, Gvido Brizal, Friderik Jordan, Evgen-Slavko Vanderer, Josip Pavčič, Avgustin Cimperman, Borislav Bobar, Rudolf Hak, Karol Vojnicki, Vladimír Ravnikar, Josip Bogner, Stanislav Bielen, Ivan Erdelji, Ernest Terek, Ivan Marovt, Bogomir Rozman, Janez Ramuš, Vilibald Kafel, Ferdinand Pant in Unre Volf. (Nadaljevanje sledi.)

Ptujski živinski sejem

Konjski goveji sejem v torek, 18. t. m. je bil radi silno slabega vremena slabo založen. Prigrali so 45 konj, 113 krav in telic ter 82 volov in bikov, skupaj 240 glav živine. Od teh so prodali 137 glav. Povprečne cene za kg žive teže so bile sledeče: krave 2—3 Din, telice 2.75—3.50 Din, voli 2.50—3.50 Din, biki 2.50—3.25 Din; konje so prodajali od 700—3200 Din glavo. Ta konjski in goveji sejem je bil zadnji v tem letu, prihodnji bo v sredo, 2. januarja 1935.

80 let nesebičnega dela za ljudstvo

Kanonik Ivan Sušnik - 80 letnik

Jubilant v vrsti velikih mož, ki so pol stoletja orali slovensko ledino

Ljubljana, dne 21. decembra.

Redko kdaj moremo slaviti osemdesetletnega jubilanta, ki bi v popolnosti dušnih in telesnih moči vzorno vršil svoje stanovske dolžnosti in se obenem s prekornimi deli vsestransko udeleževal v javnosti. Tak jubilar je stolni kanonik Ivan Sušnik. Častno doživlja svojega osemdesetletnega rojstva obhaja — v veselje naše domovine, svojih prijateljev in nešteti osebosti, ki so deležne njegovega občerkoristnega dobroteljnega delovanja — v čvrstem zdravju, duševno nenavadno čil, prožen in čvrst, ves vprežen v delo od zgodnjega jutra do pozne noči.

Rojen dne 21. decembra 1854 v ugledni meščanski družini v Skofji Loki je bil Ivan Sušnik po odličnih gimnazijskih in bogoslovskih študijah dne 27. julija 1877 posvečen v mašnika. Od leta 1877, do 1880. je služboval kot kaplan v Radečah pri Zidanem mostu, potem pa sedem let kot kaplan in šest let kot župnik v Selcih nad Skofjo Loko. Leta 1893. je bil imenovan za stolnega kanonika v Ljubljani. Duhovnik po volji božji je bil ljudstvu vselej in povsod na razpolago. Ni je bilo tako temne in viharne noči, ne meter visokih snežnih zametov, ki bi ga bili le količkaj motili na njegovih poteh k bolnikom po več ur oddaljenim od župne cerkve.

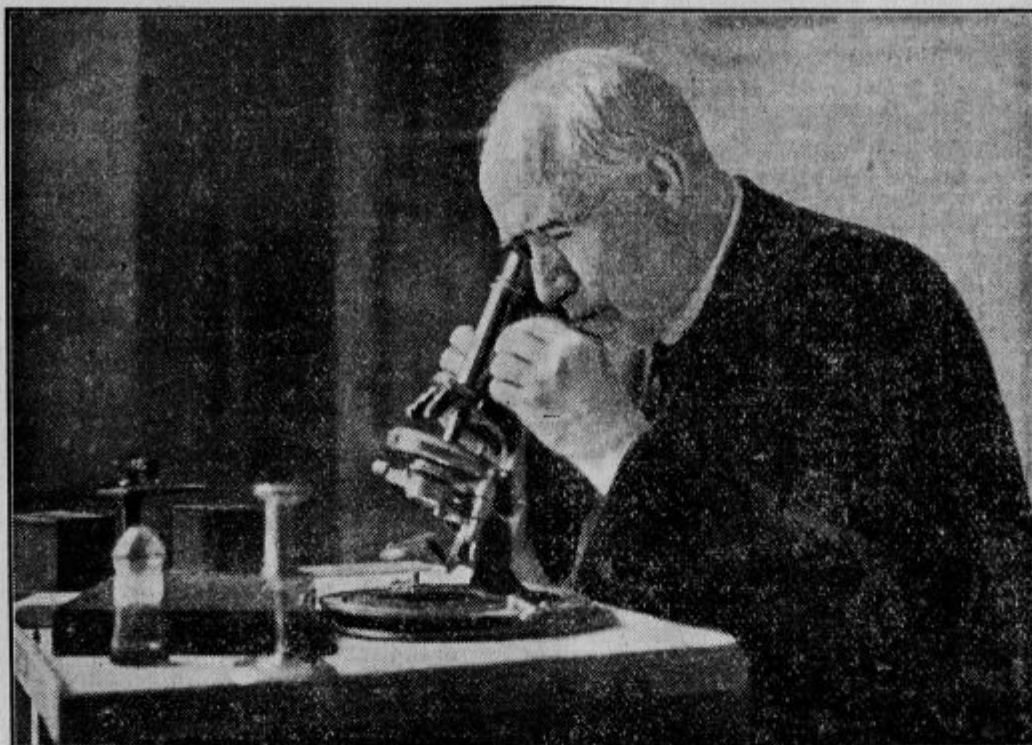
Velik vpliv pa je imel tudi v javnosti kot vsestransko zelo izobražen duhovnik. Posebno se odlikuje po svojem teoretičnem in praktičnem znanju v naravoslovju in matematiki. To svoje temeljito znanje je uporabljal v korist naroda, med katerim je živel. Navajal je ljudi, da so znali izrabljati vodne moči, delal je načrte za turbine pri mlinih in žagah, napravil je osnutke za praktično urejene kmetijske hiše. Nekaj takih načrtov je svoj čas objavil v »Domoljubu«. Vodilno je sodeloval pri načrtu manjših vodovodov. V Selški dolini, kakor tudi v loški okolici sploh je veliko naprav, ki so bile izvršene po njegovem nasvetu in pod njegovim vodstvom.

Ze pred štiridesetimi leti je bil Ivan Sušnik po svojem nesebičnem, požrtvovalnem delovanju splošno znan. Med onimi, ki so imeli priliko od blizu opazovati njegovo vzorno delovanje, je bil mladi dr. Krek, ki je tista leta kot gojenec zavoda za višjo duhovsko izobrazbo, Avguštinca na Dunaju, prihajal v počitnice v Slovenijo. Prav v tem času 15. maja 1891 pa je izšla znamenita okrožnica Leona XIII. »Rerum novarum«, v kateri so razglašena socialna načela v korist delavskim stanovom v smislu večnih krščanskih resnic. Dr. Krek je videl, da isto, kar sv. oče naroča izobražencem, kako naj pomagajo ljudstvu, neumorno izvršuje župnik Ivan Sušnik. V svojih spisih je dr. Krek navduševal vse Slovence, naj po vzgledu župnika Ivana Sušnika neutrudno delamo za rešitev socialnega vprašanja v domovini.

Vsestransko, temeljito izobraženemu duhovniku Ivanu Sušniku se je leta 1893. odprlo v Ljubljani obširno polje za delovanje. Kot stolni kanonik je bil ves čas dekan za Ljubljano in ljubljansko okoličico. Zelo veliko dela mu je dalo upraviteljstvo pokopališča pri Sv. Križu, stavba pokopališke cerkve in poslopje za upravo pokopališča. Zlasti se je pa kanonik Sušnik odlikoval v raznih podpornih in karitativnih društvih. Z veliko vneto je sodeloval pri odboru za oškodovane po ljubljanskem potresu leta 1895, v dr. Krekovem delavskem stavbenem društvu, v Vincencijski in Elizabetini družbi, ki skrbita za ubožce v mestu, v Duhovsko podpornem društvu, ki mu je z veliko požrtvovalnostjo in trudoljubivostjo sezidal hospic pri Sv. Duhu v Bohinjju, v vzgojnem zavodu Marijanišču, kjer je pomagal pokojnemu stolnemu proštu Andreju Kalanu pri zgradbi konvikta za gimnazijce. Zelo uspešno je njegovo delovanje za napredek dobrega tiska. Kot dolgoletni podpredsednik Katoliškega tiskovnega društva je sodeloval pri vseh velikih podjetjih jugoslovanske tiskarne in knjigarne, zlasti si je mogločno stavbo jugoslovanske tiskarne zamislil on sam. Kdo more dovolj ceniti trud in delo, ki ju je vložil za razvoj Vzajemne zavarovalnice, ki jo je s pomočjo večšega in agilnega uradništva povzdignil v najbolj ugledni zavod v Jugoslaviji. Mesto Ljubljana je s palačo Vzajemne zavarovalnice dobilo stavbo, ki je kras in dika mesta, s stanovanjskimi hišami Vzajemne zavarovalnice pa se je izdatno omilila prejšnja stanovanjska beda v Ljubljani.

Pozabili ne smemo velikega dela in truda, ki ga je vložil kanonik Ivan Sušnik v to, da je postregel našim izobraževalnim, strokovnim in karitativnim društvom s raznovrstnimi predavanji, ki jih je imel skoraj nešteto v teku štiridesetletnega bivanja v Ljubljani. Zlasti so imela predavanja o zvezdoznanstvu vedno mnogo hvaležnih poslušalcev. Mnogo predavanj je bilo tudi objavljenih v listih, katerim je kanonik Ivan Sušnik pošiljal tudi sicer poljudno znanstvene članke, zlasti v prejšnjih letih »Domu in svetu«, »Slovencu« in »Domoljubu«. Njegovo delo za »Družinsko pratio« je pa obče znano.

Blagoslov svojemu vsestranskemu delu pa doživlja kanonik Ivan Sušnik v svojih neprestanih molitvah pred evharističnim Zveličarjem. Najsi bo ura molitve v stolnici ob nedeljah in praznikih ob pol 5 ali ob 8, oziroma pozimi ob 7, najsi bo v četrtkih od 8 do 9, najsi bo pri molitvah pred prvim petkom v zgodnjih jutranjih urah, vedno je med molitvi kanonik Ivan Sušnik. Tu si izprosi blagoslova svojim mnogostevnim izpovedencem in svojim velikim napravam, ki jih je deloma sam uredil, ali pri njih sodeloval, tu dobi blagoslov za vse zadeve domače škofije in za vse javne zadeve sv. Cerkve. Zato prosimo vsestranskega Boga ob osemdeset-

letnici našega slavljenja, naj g. kanonika Ivana Sušnika ohrani do skrajnih mej človeškega življenja, da bo s svojo molitvijo zadobil še obilnega blagoslova ljubljanskemu mestu in naši domovini. Naj ohrani Vsemogočni Ljubljani, ljubljanski škofiji in vsej naši domovini prezasluznega karitativnega in kulturnega delavca, sv. Cerkvi pa duhovnika, delujočega po naročilu sv. apostola Pavla, da je postal »vsem vse«.

Slavnost v Vzajemni zavarovalnici

Ljubljana, 20. decembra.

Danes ob 11 dopoldne se je zbralo k slavnostni seji v dvorani Vzajemne zavarovalnice vse ravateljstvo in nadzorstvo zavoda, ki ga že nad 20 let vodi naš jubilar. Seje se je udeležilo tudi vse uradništvo.

Prvi je spregovoril g. prof. Mlakar, ki je med drugim povedal te-le misli:

»Na dnevnem redu današnje seje je samo ena točka in sicer proslava našega predsednika gosp. kanonika Sušnika. Ko se je leta 1899 sprožila misel na ustanovitev domače zavarovalnice, je g. kanonik bil prvi med tistimi, ki so poskrbeli, da se je ta misel uresničila. Vstopil je v pripravljalni odbor in pozneje v ravateljstvo. Avgusta meseca prihodnjega leta bo pa preteklo prav 22 let, odkar vodi zavarovalnico kot predsednik. Novo ustanovljeni zavarovalnici so prerokovali in želeli smrt. Zavarovalnica je bila res slaba kakor dete, ki ne ve, ali bi živelo, ali bi umrlo. Toda pod predsedništvom današnjega slavljenca je dete vzraslo v močnega moža. In danes stoji naša zavarovalnica trdno, tako da jo vse upošteva. G. predsednik je kot dober gospodar že marsikateri voz izvelkel iz blata. Naše zavarovalnice, hvala Bogu, ni bilo treba, ker je dobro pazil, da ni v blato zagazila. V vsej svoji skrbi za dobrobit našega zavoda je pa g. predsednik stal vedno na stališču, da je zavarovalnica zaradi zavarovancev, in budno pazil na to, da se nobenemu zavarovancu ni prikrajšala odškodnina. Pri dvomljivih škodah je stal vedno na stališču, da mora zavarovalnica tako storiti, kar je dolžna po duhu paragrafov, ne pa po črki. Posebno pa moram poudarjati nesebičnost g. predsednika. Predsedniška mesta pri zavarovalnicah so navadno združena z večjimi ali manjšimi gmočnimi dobrinami. Naš g. predsednik je pa vedno odklonil prav vsako, tudi najmanjšo nagrado za svoje delo. Kljub svojim 80. letom je g. predsednik še vedno pri najboljših duševnih in telesnih močeh in nosi svojih osem križev kakor malokdo. (Govornik se obrne proti gosp. kanoniku): Gospod predsednik! Ker poznam Vašo skromnost, sem čisto malo o Vašem delovanju omenil. So pa Vaša dela zapisana v knjigi življenja in angel, ki jih piše, ima veliko opraviti. Bojim se samo tega, da mu bo kmalu papirja zmanjkalo. Prepričan sem, da imate zavarovalno polico za nebesa že podpisano in blizu Boga pripravljeno ložo. Vsi pa iz srca želimo, da bi še dolgo ostala nezasedena. Prisrčno Vam čestitamo k Vaši 80. letnici in Vam želimo, da bi Vas Bog ohranil tako čilega in zdravega do najskrajnejših mej človeškega življenja. Bog Vas živi!»

Govornikovim besedam so sledile navdušene ovacije jubilantu.

Globoko pretresen se je g. jubilar zahvalil za čestitke, poudarjajoč, da je g. prof. Mlakar po svoji šaljivi navadi vse preveč podelil. Res je, da bom jutri 80 let star, toda to ni moja zasluga. Za to se moramo zahvaliti edinole Bogu. Naša Vzajemna zavarovalnica pa se je zgradila z ve-

liko požrtvovalnostjo vseh. Omenja zasluge nadškofa dr. Jegliča za ta zavod, nato pa pravi: Pomagalo je dvigniti vestno in nesebično deo vodstva in uradništva. Ta vzajemnost je vzrok našega uspeha.

Nato je uradništvo poklonilo jubilantu lep šopek nagljev in rožmarina, za kar se je jubilar toplo zahvalil.

Banski svetnik komisar g. Kete je nato od svoje strani izrekel jubilantu iskrene čestitke.

V imenu uradništva je nato spregovoril g. dr. Dermastia, ki je poudarjal:

Velečastiti gospod predsednik! Po božji milosti ste pri popolnem telesnem zdravju in pri popolni duševni čistosti dosegli 80 let, — starost, ki je le malo izvoljenim dana. Ob tej izredni priliki mi je naloga, da govorim v imenu uradništva. Ne bom govoril o tem, kar ste dobrega in koristnega storili v dolgi dobi svojega življenja za splošnost; ne bom govoril o Vas kot vzoru katoliškega duhovnika; ne bom govoril o Vašem duhovniškem delovanju; ne bom govoril o tem, da ste dan na dan prihajali v ranih urah v spovednico, koder Vas vsak dobi tudi pozno v večer,

da celo pozno v noč; govoriti hočem samo o mišlih in čustvih, ki prevečajo danes duše našega uradništva.

Naš zavod je zgrajen na vzajemni podlagi, ki krščanskemu mišljenju in naziranjju najbolj ustreza, saj je izraz dejanske ljubezni do bližnjega. Ni se torej čuditi, da ste se kot vzor katoliški duhovnik v najboljših letih takoj oprijeli misli za ustanovitev našega zavoda.

Ko ste stali v vodstvu našega zavoda ter mu dali na razpolago vse svoje bogato znanje in vse svoje dragocene življenjske skušnje, ste bili prepričani, da je za uspešen razvoj in ugoden razvoj zavoda nujno potreben še drugi činitelj — to je: dobro, pošteno, zanesljivo in zvesto uradništvo. Stojč na stališču, da v duhu krščanstva ne sme biti med obema faktorjema — to je: med vodstvom in med uradništvom bojnega razpoloženja in sovraštva, ste skrbeli za dobrobit in blagostanje uradništva. V takih razmerah je pod Vašim predsedništvom ob sodelovanju vodstva — ravateljstva in nadzorstva —, ob sodelovanju gen. ravatelja g. Pehanija in uradništva zavod zrastel do sedanjega višine. Vodstvo pod Vašim predsedstvom, hvaležno Bogu za tak razvoj zavoda, ni pozabilo svojcev umirlih uradnikov, ni pozabilo onih uradnikov, ki so brez lastne krivde radi starosti ali boleznii postali nesposobni za delo. Zavod je vsem naklonil toliko sredstev, da jim je zagotovljeno pošteno, dostojno in slano primerno življenje. S tem je zavod izvršil veliko moralno dolžnost, ki jo zahteva naša sveta vera, katere današnji svet v svojem materialističnem naziranjju, žal, več ne upošteva ali pa jo je v pretežni večini že pozabil.

Težka gospodarska kriza pretresa že nekaj let ves svet. Pošast gospodarske stiske je šla tudi okoli našega zavoda, toda njene stopinje niso — Bogu hvala — tako občutne in naše uradništvo je ostalo obvarovano.

To uradništvo dobro ceni. Zato Vam danes iz vse svoje duše in vsega svojega srca izreka zahvalo in to tembolj, ker je prepričano, da se bo po Vaših načelih stalno postopalo pri zavodu. Uradništvo Vam bi rado dalo dar, ki naj bi bil viden znak vse ljubezni in spoštovanja do Vas. Prinaša Vam danes dar, ki ga boste gotovo sprejeli. V imenu celokupnega uradništva obljubljam, da bo uradništvo v prihodnosti delovalo za zavod z isto ljubeznijo, s katero ste delovali za zavod Vi in boste delovali — kar Bog da! — v prihodnosti še mnoga leta! Ključem Vam: »Našega dičnega, zaslužnega in ljubljenež gospoda predsednika naj Bog živi še mnogo let!«

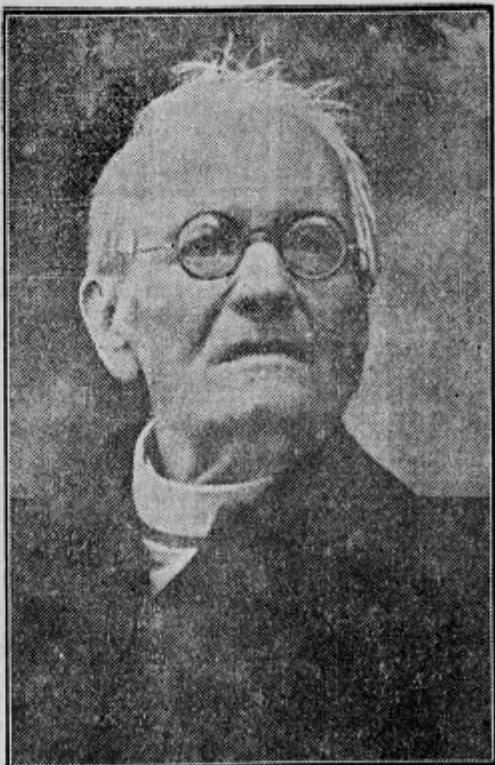
Jubilant je v kratki zahvali poudaril, da se njegove zasluge precejnjujejo, ker človek sam zase le malo zmora. Pač pa se zahvali vestnemu uradništvu, kateremu je veselo zaklical: »Bog živi!«

Na te besede je vsa dvorana priredila jubilantu nove ovacije.

K sklepu je vstal g. prof. Mlakar in predlagal, naj bi Vzajemna zavarovalnica ob tem jubileju po jubilarntvi želji darovala škofovim zavodom v Št. Vidu 10.000 Din. Dalje je bil sprejet predlog, naj vsak nameščenece dobi ob tej priliki denarno nagrado. Jubilantu pa, ki sam zase nič ne mara, naj se izvrši slika, krasno izdelan umetniški portret akad. slikarja Jakca, ki se je tudi udeležil slavnosti. Vse je bilo soglasno sprejeto. S tem je bila topla domača slavnost ob 12 končana.

Prelat Tomo Zupan

je danes dopolnil 95. leto

ve on sam najbolje, vemo vsi, ko je izvršeno dejanje nepravilnega miru, kako vse premalo se je središče slovenskega naroda še žrtvovalo za brate na mejah. Ko bi bilo to idealno delo prešlo v kri političnega dela še pravočasno in bi bil edini vzor vseh skupna Slovenija, bi skoro gotovo danes ne ječalo toliko bratov v resnični sužnosti. Ob 95. rojstnem dnevu prelata Toma Zupana imamo dolžnost, da se v grenkem spoznanju poklonimo njegovemu odličnemu narodno-obrambnemu delu.

Druga odličnost gospoda prelata pa je ta, da je že kot mladostnik spoznal in priznal Prešernovo veličino. Vemo, kakšna doba je bila in je bilo treba časa, da so lepoto in nedoseženo genialnost Prešernovo šele morali »odkri vati«. Tomo Zupan je Prešerna ljubil, cenil in veličal takoj, ko je prvič mogel zastaviti pero za ta še danes in menda za vselej najvišji vrh slovenske lepote. Res, da ni segal v področje literarnih znanstvenikov. Saj mu ni bilo mogoče. Toda neutrudno je iskal sledov in dogodkov iz Prešernovega življenja, potrošil neznansko ur, da je oimal »prešernine«, kakor sam pravi, in jih ohranil kesnejšemu rodu. Še danes jih priobčuje. Zanimive so in med izdanimi je čisto gotovo Lenka Prešernova tako lepa, tako dobra, da bo, če prav morda samo točna fotografija, živela brez ohanja. Tisti umetnik, ki je trdil, da je Lenka Prešernova tak lik slovenske žene, kakor ga doslej nobenega boljšega nimamo, je imel čisto prav. In prav je imel, ko je še trdil: »Če bo kak slovenski likovni umetnik skušal nekdanj podati tip žene, ki bi se ji reklo »Slovenka«, se mora poglobiti edino v Zupanovo knjigo o Lenki Prešernovi.

Ob petindevetdesetletnici živi starosta prelata Tomo Zupan na Okroglem. Delo dokazuje, da res živi. Stoletje njegovega življenja se bliža, da bo dopolnjeno. V vrhovih smrek in drejva krog njegovega gradiča šumijo glasovi preteklosti — tako lepe, borbene slovenske preteklosti! Ali ne zajeti v njih tudi disakord, da danes, v narodni jugoslovanski državi ni trdnjav z meje, ki jih je on gradil? Da mnogokje ni tiste ljubezni do svetinj slovenskega naroda, ki jih je on tako skrbno varoval, branil in veličal? Naj bi preslišal te disakorde in slišal samo pesem svoje vere: »narod bo zmiraj stal!«

Jod proti sklerozi — brom in fostati za žive — mangan za kri — magnezij za žile in jetra — litij proti sečni kislini — težke kovine za protoplazmo in žile — ogljikovo kislino za sree in žile — kalij za ledvice — kalcij proti vnetju, katarju — žveplo proti revmii — al-kalije proti želodčni kislini —

in še mnoge druge zdravilne minerale proti nastajanju kamnov, krčem itd.: — vse te sestavine vsebuje izmed vseh mineralnih vod cele Jugoslavije samo **RADENSKA!** Zato je tako dobra, pitna in zdrava!

Vlomi na Veliki planini

Kamnik, 20. dec.

Velika planina s svojimi sijajnimi smučarskimi tereni je tudi pozimi najbolj privlačna točka v Kamniških planinah. Planinska koča SPD je mnogo premajhna za vse obiskovalce te naše največje planine. Že pred leti so pričeli smučarji jemati v najem pastirske kočice. Ko v jeseni pastirji odženejo živino s planin, dobijo pastirske kočice nove goste. Sportniki prevzemajo kočice v svojo oskrbo in porabijo vsak prosti čas, da pohite na Veliko planino in pripravijo kočice za zimo. Stene objeje z lepenko, nanosijo listja in se preskrbijo s kurjavo. Skoro v vsaki koči je še pred zimo postavljen preprost in enostaven štedilnik. Nekateri nanosijo na planine odeje, kuhinjsko posodo in nekaj živeža, da se jim pozimi ni treba pehati s takim tovorom po zasneženih poti na planine. To so izdelali razni nepridipravi, ki zdaj vsako leto pridno obiskujejo pastirske kočice

in poberejo vse, kar morejo iztakniti po skrivališčih. Celo deske odtrgajo s tal in pogledajo, ali je kdo skril kaj pripravnega pod podom. Smučarji, ki so jih že lanske izkušnje poučile, so bili letos previdnejši in niso več nanosili v kočice odej in drugih vrednih predmetov, zato pa so napravili vlomilci tem večjo škodo na kočah. Polomili so ključavnice, vrata in okna, razdejali vse, kjer so upali najti skrivališče. Ponekod so porabli celo plošče iz štedilnikov in šipe iz oken. Na Veliki, Mali in Gojski planini je nad 100 pastirskih koč in skoro vse so vzeli v najem smučarji. Med njimi je zdaj malokatera, ki so ji vlomilci prizanesli. Najemniki pastirskih koč so po večini ljubljanski sportniki, ki bodo zdaj stopili v nekaj dogovor, kako bi se najlažje ubranili vlomilcem. Nekaj bodo pač morali ukreniti, saj drugače prihodnje leto nihče ne bo več tvegaj vzeti kočice v najem.

Liublanske vesti:

Razkrinkana tolpa kolesarskih tatov

Ljubljana, 20. dec.

Naključje je hotelo, da je bila danes v šiški razkrinkana nevarna tolpa kolesarskih tatov, ki ima na vesti zelo številne tatvine koles. Nekemu kolesarju je član te tolpe izmaknil kolo, vendar pa so ljudje opazili tatvino. Okradenec je začel klicati za tatom in ljudje, med temi številni kolesarji, so se spustili v dramatičen lov za tatom, ki je seveda bežal z ukradenim kolesom, kolikor je le mogel. Lov pa se je posrečil in tat je bil kmalu v rokah svojih preganjancev. Ljudje so zasačenega tatu izročili policiji.

Po kratkem zaslišanju je policija napravila na domu prijetelega mladega tatčica, ki ni niti 15 let star, temeljito hišno preiskavo. Ta je bila kronana z nepričakovanim uspehom: v treh velikih zabojih so našli veliko zalogo sestavnih delov koles, kakor posameznih koles, ogrodi, sedal, gumijastih plaščev in cevi, balanca in drugih delov. Že po površni cenitvi je policija sklepala, da

gre za sestavne dele najmanj 20, ako že ne 30 koles. Nedvomno je, da ta kolesa izvirajo od tatvin. Tatvine koles so v Ljubljani pogoste. So dnevi, ko je ukradenih kar 10 koles, in zato je zelo verjetno, da so bila vsa ta kolesa nakradena po ljubljanskih cestah in ulicah.

Pri zaslišanju je prijeti tat izdal še dva svoja tovariša, od katerih je enemu tudi samo 15 let, le tretji je star 23 let in torej edini polnoleten. Od obeh mlajših je eden ključavničarski vajenec, drugi pa — dijak — gimnazijec. Zdi se, da je bil ta dijak tudi duševni vodja vse tatinske trojice. Kolesa so razdeljali že zaradi tega, da so jih na novo sestavljene laže prodajali. Ker so s kolesi kradli tudi kolesne tablice, jim kupčija ni bila težana.

Policija ta primer sedaj temeljito proučuje in raziskuje. Ni izključeno, da bo sedaj pojasnila mnogo tatvin koles in da bo marsikateri okradeni lastnik sedaj dobil svoje kolo na policiji nazaj.

»Peterčkove poslednje sanje« v novi zasedbi glavnih vlog: Jurčka igra ga. Vida Juva-nova, Peterčka pa 7-letni Gustelček, ki obeta biti prav korajžni Peterček. Obe pravljici sta na novo opremljeni z baletom in bosta nova privlačnost za mladino. Poleg navedenih iger se ponovi Dickensova božična igra: »Cvrček za nečisto«.

○ Kino Kodeljevo predvaja drevi ob 20 bogat dvojni spored. 14304

○ Mahu za jaslice je v teh dneh vsled milega vremena obilo na trgu, ker ga kmetjski ljudje, ker ni snega, lahko nabirajo. Cena za ducat gostih zelenih vaj je 4—5 Din, za 1 kovača ga dobiš skoraj polno košaro. Naš kmetjski človek pa pri tem polje dreves le nekaj zasluži za praznike.

○ Kaj vse narasla voda donša. Z ljubljanskega barja in obrežnih vasi prinaša voda po Grubarjevemu kanalu te dni drva, mrvo, trske, lonce, raztrgane čevlje, razbite zaboje, čunje it. dr. Vsa ta navlaka pa se pri jezu na Fužinah kopiči in »sortira«!...

Tel 31-62 KINO KODELJEVO Tel 31-62

Drevi in jutri ob 8 dvojni spored:

Pariška roža (Fritz Schulz) in Goreči sneg

○ Kurivo revnih ljudi. Po potih z golovskega in tivolskega hriba srečaš zadnje dni stare ženske in slabo oblečene otroke, ki nosijo butare nabrane s hvaljdi domov. To so ljudje iz predmestij, ki nimajo denarja za drva, premog (ostanke in drobiž) pa zberajo na železnici in v kaki tovarni.

○ Dve nesreči. V Mostah je včeraj jutraj deval iz kože teleta 17 letni mesarski vajenec Ivan Turk. Tele pa je medtem padlo s kljube na vajenca. Ob tej priliki se je zadržal nož Turku v desno stegno, mu prerezal žilo odvodnico ter mu predrl stegno. — Žilo odvodnico v desnem stegnu si je po nesreči prerezal tudi častnik Janko Kač. Oba ponesrečenca se zdravita v bolnišnici.

○ Zimsko perilo, damsko in moško, moderne pletenine in bluze, kupite najugodnejše pri tvrdki Miloš Karničnik, Stari trg 8. 14279

○ Pri »Bobenčku« vsak petek namočena polenovka. 14317

○ Kličite telefon 34-21 za nujna elektro-popravila, podjetje Havliček Fran, Sv. Petra c. 5.

Javna sodna dražba

se vrši dnevno od 9. do 12. in od pol 15. do 18. v trgovini »Jugosport«, preje A. Rasberger, Miklošičeva cesta 34. Gramofoni, proše, radio aparati, zvočniki, radio potrebštine, veliki gramofoni za kavarne, koncertne dvorane itd.

Zagorje

Močan potresni sunek smo čutili to sredo ob 7.10 jutraj. Ta mesec je to že drugi slučaj. 2000 kg premoza je darovala šumenska rudarska družba tukajšnji Vincencijevi konferenci. Čast nji in priznanje.

360 kg denarja je prejela naša občina. Ker so bili le 25 parski kovanci, je bil to znesek 14.000 Din. Nekdo je dobil za plačilo 700 Din poln nahrbtnik denarja. Srečni časi.

Znameniti Schillerjevo igrjo »Willem Tell« uprizaro naši igralci to nedeljo ob pol 7 zvečer. Ponavljala se bo na Stefanovo ob pol 4 popoldne. Priznati moramo našim fantom, skupaj z neutrudljivim g. kaplanom, režiserjem Štularjem, da so se lotili res težkega dela iz švicarske zgodovine. Res je potrebno, da poseti igrjo vsakdo. Pravijo, da bo lepo.

Kulturni obzornik

Kocert Glasbene Matice v Pljuju

Glasb. Matica v Pljuju je priredila 14. dec. t. l. v dvorani Društvenega doma koncert v proslavo 100 letnice rojstva B. Smetane in 30-letnice smrti Ant. Dvořaka. Na sporedu so bile skladbe: B. Smetane: Molitev in Veno (Poklonitev), dva moška zbora; Češka pesem: Kantata za ženski, moški in mešani zbor s spremljavo klavirja. Trije solosepi: Kdo zlate strune zahrat zna; Hej, jaka radost v kole; in Nekaj molitve proroki; ter zbor iz Prodanje neveste: Kaj bi se ne veselili, mešani zbor, solo in klavir. Od Antona Dvořaka: dvoglasni ženski zbor in klavir: a) Štipek; b) Golob na javorju; c) Ujeta in d) Prstan. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh točkah, ki jo je zbor dovršeno in z velikim umevanjem odpel in katero je spremljal na klavirju g. Albert Fras. — Že spored kaže, da je dirigent pravi glasbenik, ki izbira, pesmi menjaja, da se občinstvo ne utrudi. Moški zbor je takoj v začetku z zanosom in s čutom odpel prvi dve skladbi. Nato je učitelj Drago Hasi imel primerno predavanje o B. Smetani in Ant. Dvořaku, ki je bilo prav primeren uvod v spored koncerta. Mogočno je donela Češka pesem t. j. Kantata v mešanem zboru v vseh toč

Jugoslavija v številkah

Drž. statistični urad izdaja prav dobro urejeno knjigo, v kateri so navedeni vsi važni podatki o prebivalstvu in zemlji naše države. Iz kopice števk moramo zaenkrat priobčiti le najbolj važne.

Naša država meri 247.542 kvadratnih km, njena nadmorska višina pa je med 101 in 978 metrov. Najnižjo morsko višino ima belgrajska banovina, najvišjo zetska. V Sloveniji je povprečna nadmorska višina 551 m. Jugoslavija ima skupno 3058 km meja in 700 km obmorske obale.

Po ljudskem štetju je bilo v naši državi ob ljudskem štetju 31. marca 1931 13.934.038 prebivalcev, od tega 6.891.627 moških in 7.042.411 žensk. Od prejšnjega ljudskega štetja je prebivalstvo, ki je 31. januarja 1921 štel 11.984.911, naraslo za 1.949.127 prebivalcev, ali za 16,3. Jugoslavlani naraščajo torej zelo hitro. Pri prejšnjem ljudskem štetju je gostota prebivalstva znašala še 48,4 na kv. kilometer, medtem pa zadnjem ljudskem štetju znaša 56,3. Ako Jugoslavlani dosežemo gostoto Belgije, ki znaša 310 na kv. km, bi mogla naša država obsegati nad 80 milijonov prebivalcev.

Po veroizpovedi je bilo leta 1931 v naši državi 5.217.848 katolikov, 6.785.501 pravoslavni, 44.671 grških in armenskih katoličanov, 7273 starokatolikov, 175.279 evangeličev avstralske veroizpovedi, 55.890 pripadnikov evangelijske reformirane cerkve (kalvincev) in 16.208 pripadnikov drugih krščanskih veroizpovedi: (nazarencev, evangeličev, bogomolcev itd.). Mohamedanska veroizpoved je imela v naši državi ob ljudskem štetju 1.561.166 pripadnikov, židovska pa 68.405. Druge veroizpovedi so imele 264 pripadnikov, brezvercev je bilo 1107. Za 427 ljudi pa ni bilo znano, kateri veri pripadajo. Glavne religije so v odstopnem razmerju takole: katoliška 37,45, pravoslavna 48,70, musliman-

ska 11,20, grško in armensko-katoliška 0,32, starokatol. 0,05, evangelijsko-avstralska 1,26, evangelijsko-kalvinska 0,40, druge krščanske 0,12, židovska 0,49, druge 0,07, brezverniki 0,01, neznano 0,07. Po državljanstvu je bilo jugoslovanskih državljanov 18.793.272, inozemcev pa 140.767. Največ je bilo med inozemci českoslovanskih državljanov, namreč 38.423, za tem pa Rusov (emigrantov) namreč 26.790. Italijanskih državljanov je bilo 20.811. Največ tujih državljanov je v savski banovini, za tem pa v Sloveniji (17.146).

Leta 1918 je po približnih računih znašalo prebivalstvo 11.701.303. Torej je v 14 letih naraslo za dobra dva milijona in pol. Ako bo prebivalstvo naše države raslo z isto naglico, bomo v 50 letih po računih geometrične postopnice narasli na število 35 milijonov prebivalcev. Moramo torej z zaupanjem gledati v bodočnost. Seveda se moramo bati bele kuge, ki jo ponekod celo pretežirajo.

V Sloveniji je bilo 30. junija leta 1932 1.158.768 prebivalcev, 31. dec. 1932 pa 1.164.940. Statistika ne navaja razlik med Jugoslavlani po srbskem, hrvaškem in slovenskem jeziku, ker pa imamo v Sloveniji le malo Srbov in Hrvatov, temveč več Slovencev v južnih pokrajinah, moramo računati, da živi trenutno v Jugoslaviji okoli 1.300.000 Slovencev.

Povprečno je v državo pristojnih 93,99% prebivalcev. Najmanj naših državljanov, to je 94,72, je v Belgradu, za tem v savski banovini, to je 97,66, za njo pa v Sloveniji, to je 98,50%.

Slovenija ima za Belgradom manjši naravni naraščaj. V odstotkih znaša naravni naraščaj Belgrada 0,88, Slovenije 5,78. Vseh drugih banovin pa mnogo več. Najvišji naravni naraščaj izkazuje savska banovina, ki izkazuje 15,59 prirodnega naraščaja.

Dravska banovina meri 15.849 kv. km. Večina Slovenije je na nadmorski višini 200 do 500 metrov.

† Pri Mal Nedelji je umrl po daljšem trpljenju daleč okoli znani posestnik g. Tomanič Alojz, star 78 let. — V prejšnjih časih je prav uspešno deloval za gasilno društvo Radoslave, bil je ustanovitelj društva. Žalujcim naše sožalje, kremenitemu možu po trudapolnem življenjskem delu večni mir in pokoj.

Smrtno ponesrečen rudar

Trbovlje, 18. decembra. Na dnevnem kopu na Dobri se je v ponedeljek popoldne ponesrečil pri Dukiču zaposleni Jakob Bukovec. Kos premoga se je vsul in mu je padel ravno na glavo. Prebilo mu je lobanjo in je na mestu obležal. Prenesli so ga k zdravniku, kjer se je popolnoma zavedel, pozneje pa je v bolnišnici zopet padel v nezavest, nastopila je menda notranja krvavitev možganov in zvečer je izdihnil. Rajni je bil star 30 let in še samec. Bil je miren in delaven fant in je v prostem času rad hodil h kmetom pomagat pri njih delu. Zato je bil znan in priljubljen. N. v m. p.

Ostale vesti

»Slovenčeva« božična izdaja izide že v nedeljo jutru, na kar posebej opozarjamo cenjene inserente. Oglasna naročila za to število, ki izide v znatno povečani nakladi, prosimo najkasneje do sobote do 12. ure popoldne. V popoldanskih urah moremo sprejeti le osmrtnice in male oglase.

— Odbor za postavitev spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Ljubljani je prejel te dni prvi znatni denarni dar v znesku 50.000 Din, ki jih je Odboru naklonila »Zorka«, tvornica kemičnih izdelkov v Subotici. Plemenito in rodoljubno darilo imelo bi najti še kaj več posnemovalcev, zlasti v industrijskih krogih naše banovine.

— Sneg v bohinjskih planinah. Smučarsko javnost, kakor tudi vse planince obvešča podružnica SPD »Bohinje«, da je zapadlo na Planini na Kraju 85 cm svežega snega s cirka 20 cm pršiča, radi česar je smuka najidealnejša.

Adria
prašek je boljši
Kupuj domače blago!

Kaj pravite?

V neki stari nemški knjigi pripoveduje pisec, da je prišel skromen, a prav navzven in pameten menih v neko mesto, kjer je bilo zbrane mnogo viteške gospode.

»Kaj pa imajo ti gospodje?« je vprašal menih. »Za mir se pogajajo,« so odgovorili menihu. »Tako?« se začudi menih. »Ali je bila vojnska?«

»Da, vojska je bila.«

»Ima,« pravi menih, »a sedaj pa sklepate mir? Kako pa?«

»Pobotali se bomo!« so menihu odgovorili. »Čudni ljudje,« se zasmeje navzven menih, »zakaj se pa niste pobotali že pred vojsko? Ali je bilo treba toliko kroti?«

»Kaj pravite, g. urednik, ali niso razne pravde, krize in razsodišča tudi neke vrste vojske? Ali so torej, recimo, pravde itd. potrebne? Če se ljudje po njih lahko tako ali tako pobotajo, čemu se ne bi že prej?«

Koledar

Petek, 21. decembra: Kvatre. Tomaž, apostol; Severin, škof.

Novi grobovi

† Stanka Šverliuga

Poročali smo, da je v Zagrebu v visoki starosti 83 let umrla ga. Stanka Šverliuga, mati bivšega finančnega ministra in senatorja dr. Šverliuga. Pokojnica je bila hčerka zagrebskega župana Matije Mrazovića in žena prvega ravnatelja Hrvatske eskomptne banke. Rodila se je v času, ko je narodna zavest in borba za narodne pravice zavzela mnogo odličnih zagrebskih duš in tudi njeno. V hiši njenega očeta je bilo zbirališče narodnega in javnega življenja. Bil je to prvi velik hrvatski salon, v katerega so zahajali škof Strossmayer, dr. Rački, Mazzura, Derencin, Senoa, Tomić in drugi hrvatski voditelji prejšnjega stoletja. Njen oče je osnoval dnevnik »Pozor«, ki se je potem prekrstil v »Obzorje«. Mrazović je bil tudi izvoljen v hrvatski sabor ter si je pridobil kot župan mesta Zagreba veliko zaslug.

V tem duhu je zrasla ga. Stanka Šverliuga. Bila je v središču zagrebskega družabnega življenja ter je vedno spremljala z živim zanimanjem hrvatsko javno življenje ter je v njem živahno sodelovala kot ena najbolj markantnih osebnosti. H koncu življenja se je umaknila v zasebno življenje. Zaprta pet hčerk in sina dr. Stanka Šverliuga. Ugodni zagrebski družini izrekamo naše globoko sožalje, pokojnici pa naj eveti večna luč!

Pokojnico so pokopali včeraj ob 3 ob ogromnem spremstvu zagrebskega občinstva.

horja. Vzdržal je tu na braniku slovaške narodnosti in katolicizma osemnajst let in v tem času napisal veliko pesmi, iger, povesti in romanov, s katerimi je polnil družbine koledarje in knjige. Njegova dela niso dela vele mojstra, ne prevajajo jih na svetovne jezike, toda med Slovaki ga skoro ni, ki ne bi poznal njegovih dram, kot so n. pr.: Blodnik, Pokora za greh, Kamniti hodnik, Rožmarin, Za svobodo, Križ po lipami in drugih. In za tri milijone Slovkov, za njihov narodni preporod so njegova dela mnogo pomenila. V njih opisuje grenko usodo svojega naroda v suženstvu z bridko trpkostjo in mnogokrat z grenko ironijo. V njih vzpodbuja narod k samozvesti, ponosu, optimistično vzpodbuja k delu za boljšo bodočnost. Celo pokoljenje je črpalo iz del tega svojega, ljudskega pisca, narodno samozvest, kajti nihče mu ni vedel lepše pokazati poti v krasnejše, svobodno življenje, kot on. Umrl je sredi novega dramatičnega dela, ki je ostalo nedokončano, v 78. letu starosti. L. Z.

PLESNI VEČER KATJE DELAKOVE.

Zanimanje za novodobno plesno umetnost je obenem z reklamo napolnilo do zadnjih prostorov z gledališkega gledališča, kjer je v tork nastopila plesalka Katja Delakova. Naslov plesnem večeru je bil »Cesta, — plesna reportaža v 12. slikah«. Originalen naslov in originalna zamisel. Ostane le vprašanje, kako je to povezano s pravo umetnostjo.

Ples — nekaka živa plastika, je samostojna umetnost, sposoben sam iz sebe zadostiti umetniškemu zakonu. V sebi ima veliko naravno likovno jakost in je prav zato bližji čisti estetičnosti. Vendar večinoma nastopa skupno z glasbo, na katero ga veže predvsem ritmična osnova. Delakova na ga je povezala še z pripovedno

umetnostjo v tipičen programski ples, s čemer mu je precej zrahljala omenjeno likovno jakost, pa ga prav zato storila mnogo bolj dovteljnega za vzporedno tendenco. Nastane vprašanje, kaj je v tem pozitivnega. Vsekakor izboljša ples mnogo na svoji samostojnosti in se podredi oprijemljivi misli. Nastaja podoben preokret kot v glasbi iz čiste absolutnosti v programatičnost, še dalj, v operno umetnost. Sama po sebi bi tedaj stvar pomenjala nekaj omenjeni prenos — baročno povezovanje več umetnostnih panog v enoto. Ne glede na to, da se nam danes to pojmovanje že odtuja, ima to početje vendarle lahko svojo vrednost. Toda eno je nujno potrebno: stilna umetnost, ki naj vzbudi občutje zlitosti vsega umetnostnega dogajanja v harmonično ubranost. Prav v pomikanju slednje pa je bila osnovna hiba te plesne kompozicije. Posamezni elementi so se celo bili med seboj. Tako mehka, izrazito lirična proza Ludovika Mrzela že z neskladno recitacijo samo, oboje pa z načinom plesnega oblikovanja, ki je bilo zopet z glasbo v občutni razdvojenosti, pa še glasba v trdem nesoglasju z vsebino proze. Tako je že ta osnovna raztrganost vplivala neugodno. — Naslednja pa je bilo v plesni interpretaciji sami malo sile. Nekam navno mimično oblikovanje misli je pogrešalo prepričevalnosti, ker je primanjkovalo plesnih motivov, ki so se celo preobčutno ponavljali. — Končno pa moram priznati, da sta nam Mlakarja s svojo plesno umetnostjo, ki vsebuje prefinjeno izoblikovanost gibov do vseh odtokov in silo notranje intenzitete umetniškega doživljanja postavila visoko merilo, ki ga Delakova ne more vzdržati.

Na klavirju je plesalko spremljal z lepo dovršenostjo g. Pavel Sivie.

Dostop do koč je dostopen tudi vsakemu začetniku: voznja do slapa Savice z avtomobilom ali vozom je kar najlepša po suhi cesti, ker v dolini in do sredine hriba ni snega, od terena, kjer je zapadel sneg, pa se vam nudi krasna vožnja s smučjo po svežem snegu. Morete pa nadaljevati pot tudi peš, ker je pot prelojena. Koča pod Bogatinom razpolaga s 26 posteljami in kurjenimi sobami ter lepo jedilnico s kmečkimi pečjo. Oskrba je točna in solidna, cene najnižje, o čemer je naš koča na glasu med smučarsko in planinsko javnostjo.

ZA BOŽIČ — LA TOJA CHEMOTECNA — LJUBLJANA MESTNI TRO 10

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, jeter, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— »Slovenski Učitelj«. Vsebinska št. 11-12: Učna in vzgojna načela delovne šole in ista načela sv. Janca Boska, Filipič Ivan, župnik in Krškem. — Deška predpubertalna doba (od 11. do 14. leta). Ema Deisinger. — Samovlada v vzgoji. Krista Hafner. — Irsko solstvo. Dr. L. Susnik. — Se nekaj vojnih spominskih odlomkov. Ivan Hribiški. — Dva kulturna delavca — učitelja. E. Bojc. — Vzgoja naroda mora biti samo verska. Dr. Kosta Gjuric. — Rabelj in grobokop koroskih Slovencev. K. S. — Književnost. — Zapiski. — Obzornik. — Kongres za moralno vzgojo v Krakovu. F. F. L. — Nekaj za urednike in tiskarje. F. B. — Ljudska knjižnica in izposojevalnica diapositivov in filmov v Ljubljani.

— Napetost, nepravilno vretje v debelem črevesu zaprtje jeter zastajanje žolča bodljate tesnobo v prsih utripanje srca odstranite z naravno »Franz-Josef« trčenco obenem se pa zmanjša pritisk krvi na možgane, oči, pljuča ali srce. Zdravniške izjave zaznamujejo uprav presenetljive uspehe, ki so se dosegli s »Franz-Josef« vodo pri ljudeh, ki veliko sede.

— Najlepše darilo ženi, odraslemu sinu in hčeri ali prijatelju za božič je čudovita knjiga švedskega zdravnika Axela Munthe: San Michele, ki jo je po sedemdeset letih na izkušnjah in prigodah bogatega življenja napisal napol slep na svojem dvorcu na otoku Capriju. Ta knjiga je po pravici po vsem svetu zaslovela, ker je tako preprosta, dobrota, živokolubja in ljubezni do prirode, posebno do živali, kakor nobena druga. Čeprav je pisatelj protestant in sploh ni bil vzgojen pozitivno versko, veje iz njegovega dela pravi duh svetega Frančiška. Pisatelj nas vede po večjem delu Evrope, nas seznanja z družabnim življenjem čarobnega Pariza, odkriva lepoto skrajnega švedskega severa, opisuje strahoviti potres v Messini, kakor ga je sam doživel, in kolero v Napolju, kjer je lajšal gorje umirajočih. Vsi stanovi nastopajo na 450 straneh te knjige, aristokrati, meščanski bogatini, siromaki — vsake vrste značaji, svetniški in zločinski — zdravi in nori — globoko je njegovo poznanje ženske narave — nobena skrivnost življenja mu ni neznanja in v vseh prigodah ga vodi usmiljenje, razumevanje človeka in vse ublažujoč humor. Vse je napeto, strašne tragedije se nam odkrivajo, vendar pa mora človek na koncu s pisateljem reči, da je življenje lepo in da ima čudovit smisel. Cena knjige, ki jo je izdala Jugoslovanska knjigarna, je 95 Din.

— Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, miglaju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzročijo naravna »Franz-Josef« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani priporoča siedeče novosti:

Der Christ in der Zeit. Heft 1-2. Lutz; Christentum und Deutsch-Religion (po 32 str. vezano), 14 Din. Heft 3. Muckermann: Warum Konfessionen?, 24 strani, vez., 12 Din. Heft 4. Breitenstein: Geist oder Blut? 64 str., vez., 27 Din. Heft 5. Nielsen: Die religiöse Bedeutung des alten Testaments für den Kathol., Glauben, 47 str., vez., 18 Din. Heft 6. Ruland: Die Euthanasie, 16 str., vez., 10 Din. Heft 7. Simon: Mythos oder Religion, 107 str., vez., 32 Din. Fischer: Katholische Krankenseelsorge, 54 str., vez., 112 Din. — Lang: Katholische Männer. Eine Apologie in Lebensbildern, 185 str., vez., 90 Din. — Schilling: Das soziale Evangelium, 20 pridig za socialno krščansko gibanje, 204 str., kart., 54 Din. — Sozialer Katechismus. Naris katoliškega družabnega nauka, 118 str., kart., 20 Din. — Sto kums: Das Priestertum. Misi in razmišljanja za bogoslovce in duhovnike, 232 str., kart., 72 Din.

Ptuj

Iz poštne službe. Upravnik pošte v Ptuj g. Jaka Čuš je povisan v čin poštnega svetnika v V. skupini državnih uradnikov.

Skrivnostna smrt mlade posestnice. V Pobrežju je umrla 37 letna posestnica Marija Gabrovac in sicer je trpela 9 dni grozne muke, preden je izdihnila. Sodna oblast je odredila obdukcijo trupla. Orožniki so aretirali tri osebe, ki so na sumu, da so povzročile smrt mlade žene. Vse tri so oddali v zapore okrajnega sodišča v Ptuj.

Tržič

K dopisu »Spominska plošča« iz Tržiča v »Slov.« 16. t. m. smo dobili od merodajne strani naslednje pojasnilo. Anton Markun, kateremu v spomin je bila plošča vzidana, je bil rojen 5. jan. 1857 v Okroglem pri Kranju. Čeprav povsem preprost delavec, je bil že v bivši Avstriji vedno v prvih vrstah, ko je šlo za slovenske narodne pravice; od svojih »skromnih dohodkov« se nikdar ni pomisljal žrtvovati svoj obolus v nacionalne namene. Vedno je čustvoval z narodno dušo in pomagal, kjer je mogel, da se je narodna misel krepila. Pri tem pa je ostal vedno izredno pošten značajan mož, vzor poštenjaka.

Spominska plošča na Mestni ubožnici ima torej namen, da se ohrani spomin na tega značajnega in poštenega moža tudi v poznejšem rodu. Bil je tudi med soustanovitelji »Slovenskega bralnega društva«, ki si je v smislu narobde 3. sept. 1930 popravilo naziv v »Bralno društvo«, da tako bolje manifestira duha našega narodnega vladarja.

Vabilo na božično zborovanje Slomškove družbe

ki bo dne 27. decembra 1934.

Dnevni red:

- Ob 9 sv. maša v frančiškanski cerkvi.
- Po sv. maši zborovanje v unionski ve-randi:
  - a) pozdravni nagovor,
  - b) predavanja: Kako daleč smo v kulturi in Evharistični kongresi v besedi in sliki.
- Raznoterosti.

K obilni udeležbi vabi — odbor.

Celje

»Gostovanje ljubljanske drame. V torek je gostovala v mestnem gledališču ljubljanske drama z veseloigro Olge Schein-pflugove »Gugulnica«. S tem komadom, ki je privabil v gledališče polnoštevilno celjsko publiko, je bilo po daljšem času občinstvo zopet zadovoljno ter je veselo odšlo iz gledališča. Igra je bila posrečena satira današnjih slabih gospodarskih razmer in so se tudi igralci v svoje vloge dobro uživeli. Zasedba je bila zelo posrečena, glavne vloge so imeli ga. Juvanov, ga. Medvedov, gđ. Danilova, gg. Jan, Lipuh in Skrbineš.

»Božičnica Vincencijeve konference, ki bo v nedeljo v dvorani Ljudske posojilnice in h kateri vabimo celjsko občinstvo, se bo začela ob 4 popoldne. Predprodaja vstopnic v podružnici »Slovenec«.

»Umrl!«: Turnšek Anton, 58 let, Dobrava 32; Novak Dragica, 3 in pol leta; hči delavca, Črpet 65, in Pungerski Barbara, 61 let, žena zakupnika s Telarij. N. v m. p.

»Avtobusi mesta Celja na božični dan ves dan ne bodo obratovali.

»Dobro se je preskrbel za božič. Na Ostrežnem je v noči od 17. na 18. t. m. nekdo ukradel iz zaklenjene drvarnice v vili Jasna ravnatelj Feliks Brinarju dva pitana purana, vredna 100 Din.

»Lepe bonboniere, božični nakit, čajno pecivo, fine bonbone, konjak, rum, likerje in fina vina priporoča Anton Fazarine, Celje.

»Tovariša so okradli. Trije hrvatski krošnjari iz Bednje so te dni vlonili v sobico svojega tovariša poleg hleva v nekem hotelu in mu ukradli slamatih preprog za kakih 700 Din. Kmalu so prišli v roke policiji in so bili izročeni sodišču.

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

DRAMA — Začetek ob 20

Petek, 21. decembra: Zaprtje.
Sobota, 22. decembra: Matiček se žen. Izven.
Nedelja, 23. decembra: Ob 15: Snegulčica. Otroška pred-stava. Cene od 20 Din navzdol. — Ob 20: Zaijuči otoki. Izven. Cene od 24 Din navzdol.
Ponedeljek, 24. decembra: Zaprtje.

OPERA — Začetek ob 20

Petek, 21. decembra: Izgubljeni valček. Rod B.
Sobota, 22. decembra: Strije groblani. Rod A.
Nedelja, 23. decembra: Parmov večer. Izven. Cene od 24 Din navzdol.
Ponedeljek, 24. decembra: Zaprtje.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek, 21. decembra: Zaprtje.
Sobota, 22. decembra ob 20: Gugulnica. Rod A. Znižane cene.

Naznanila

Ljubljana

1 Rokodelski oder vprizori na praznikih sv. Stefana ob pol 8 zvečer božično legendo »Trije kralji«. Pri lauski vprizori je dosegla igr. izreden uspeh. Zato se je iz dravito odločilo, da jo lepo ponovi. Vabimo vse, da se igre udeležijo in si preskrbe vstopnice v predprodaji, ki se vrši dne 26. decembra t. l. od 10—12 dopoldne v društveni pisarni, Komenskega ulice 12-1.

1 Kino Kodeljevo bo predvajal drevi in jutri ob 8 dvojni spored: »Pariska roža« (Fritz Schulz) in »Goreči sneg«, velezanimi film s Aljaške.

1 Nočno službo imajo tekmarje: mr. Lenšek, Reslje-va cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič.

LJUDSKA UNIVERZA V LJUBLJANI

O zadnjih borbah za svobodo in zmagi ter o državni ureditvi se danes ob 19.15 s predavanjem g. prof. dr. Turka Ernesta zaključuje tečaj naše države.

Maribor

m Zveza mladih intelektualcev javlja, da je za četrtletni skliceni sestanek priložen na jutro, v soboto, ter se vrši ob 18.

m Mednarodna svečanost narodnih plesov bo drugo leto v Londonu. Prijave udeležencev sprejema mariborska Talskoprometna zveza.

m SSK Maraton. Drevi ob 20 sestanek vseh timskih sportnikov v bufetu Zdravne gospodarske banke. m Nocoj ob 20 uri na ustanovni občni zbor »Jugoslovanske-bolgarske lige, ki bo v lovski sobi pri Ortu-za. m Glavni Zvezi abnoicovot kmetijskih sol, polirz- nica Maribor, udeležite se polnoštevilno obnena zbora, ki bo 26. decembra ob 10 na vinarski šoli.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Petek, 21. decembra: 11.00 Solaka ura. Božična od-lanja 12.00 Koroske naračine na plošah 12.50 Poročila 13.00 Csa, Salarija poje na plošah 18.00 Mladina in sola (dr. Stanko Gogalan) 18.30 Radijski orkester 18.40 Literarna ura: Naše nove publikacije (Ljud. Mrzel) 19.00 Radijski orkester 19.25 Csa, Jedilni list, program 20.00 19.30 Nacionalna ura: Dilete Obradovic (knji-ževnik Vasko Petrovič), prenos iz Belgrada 20.00 Prenos iz Zagreba 22.00 Csa, poročila 22.15 Radijski orkester.

Drugi programi

PETEK, 21. decembra: Belgrad: 23.00 K'vazirski koncert — Zagreb: 20.30 Vokalni koncert Vilma Nožič 23.00 Operni fragmenti (all, tenor in orkester) — Dunaj: 20.00 Predmudra, opera 23.15 Orkestralni kon-cert. — Berlin: 22.50 Radijski orkester — Budimpesta: 19.50 Prenos iz državne opere 22.30 eiganaka kasea — Brno: 17.00 Komorna glasila — Trst-Milan: 21.00 Sim-fonični koncert.

— Pri isihjasi sledi na kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice, popite jutru na tešče, brez truda izdatno izboljšanje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Krvava pot španskega komunizma

Mučeniška smrt dveh jezuitov

Dan za dnem prihajajo pretresljiva poročila očitvev o podrobnostih krvavih dogodkov v zadnji komunistični vstaji v Asturiji. Med mnogimi drugimi sta postala njeni žrtvi dva jezuita.

Bila sta to p. Martinez in lajški brat Arkonada, ki sta bila na poti iz Valenzije v Gijon. Revolucionarji so vlak aredi vožnje ustavili. Oba redovnika sta vedela, da jima gre za življenje in se tiho zgrubila v noč. Šla sta v mesto, kjer sta našla zavetje pri nekem katoličanu. Toda že čez par dni je prišla revolucionarna »komisija« preiskovat hišo in neredovnika sta morala znova bežati. Brez strehe in cilja sta blodila po cestah, kjer so ju kmalu zgrabili in vlekli na županstvo v Santullanu, kjer je poveloval preki sod. Obsodili so ju brez okolišanj na smrt in z njima nekega drugega jetnika, kateremu so očitali, da je fašist.

V rokah rabilcev

Žrtve so morale čakati na svoj konec deset ur, ne da bi jim bil kdo ponudil kako okrepilo. Namesto tega so jim stregli z groznim pevanjem in bogokletstvi. Ob desetih zvečer je prišel oddelek redovnikov. Redovnika so spravili na tovorni avto in z njima zdrveli v noč. Pred rudniškim rovom v

Mieres-u je voz ustavil. »Na cilju smo!« so zakričali v avto. Žrtvi še nista slutili, kaj ju čaka. Ob vходу v rov pa so čakali izvršilci smrtne obsodbe. Pater in brat sta se objela in zaklicala:

„Živel Kristus Kralj!“

Puške so počile in mučenika sta se zgrudila mrtva v lastni krvi. Če bi bilo s tem končano! Toda rabilcem se je hotelo še več krvavih užitek. Začeli so udrihati po mrtvih žrtvah s puškinimi kopitli! Trupla — z redovnikoma je bil ustreljen tudi neki orožniški stražmojster — so kasneje zavlekli na mieresko pokopališče in jih pustili nepokopana. Šele čez tri dni so vrgli vsa tri trupla v skupno jamo.

Strašne priče komunistične grozovitosti

Ko je čez nekaj dni zopet zavladala redna oblast, je izdala dovoljenje, da se trupla izkopajo in identifikirajo. Najprej so našli stražmojstrove truplo, nato patra Martineza. Toda, dočim je bilo mogoče stražmojstra takoj prepoznati, ker je imel glavo nepoškodovano, je bil patrov obraz tako raz-

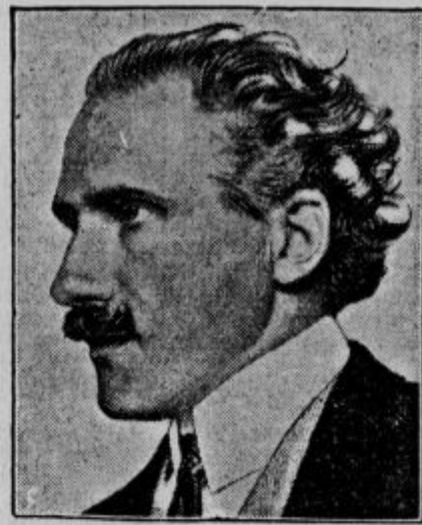
mesarjen, da so mogli dognati istovetnost le po obleki, ki jo je bil patru posodil njegov gostoljubni zavetnik. Nos je bil ves razrezan, teme od udarcev vdrti.

Slednjič so našli tudi brata. Njegov obraz je bil tako stločen, da ni bilo razpoznavni ne oči ne nosa ne ust. Ko so truplo dvignili, je z glave odpadla koža. Tako strašno so se bili komunisti znesli nad ubogim truplom mrtvega brata, ki ni zakrivil drugega, kakor da je svoje življenje posvetil Bogu. Tudi njega so mogli spoznati le po obleki.

Kar so bile imele žrtve s seboj vrednosti, ure, denar za pot in podobno, je izginilo. —

Trupla so pokopali v družinski grobnici premožne gospe, ki je iz spoštovanja do mrtvih mučenikov ponudila v ta namen dve vdolbini.

Ljudstvo je ob tej priliki pokazalo svoje veliko sočustvovanje in s solzami v očeh izražalo jezuitskemu kolegiju v Gijonu svoje sožalje. Jezuiti bi bili radi sobrata pokopali v svoji cerkvi, česar pa oblast ni dovolila. Ljudje so trumoma prihajali k božji mizi v spomin nedolžnih, mučeniških žrtv komunizma.

Ali ga zvabi Amerika? Veliki italijanski dirigent Arturo Toscanini je prejel ponudbo, da prevzame vodstvo filadelfijskega orkestra. Ni še znano, kako se je mojster odločil.

Ameriški državni tajnik Hull, ki hoče s posebnim zakonom zagotoviti, da se Združene države v bodoče ne bodo več udeleževale nobenih vojnih zapletov tujih držav. V ta namen je pripravil poseben zakonski načrt, ki ga predloži najprej predsedniku Rooseveltu, nato pa kongresu, ki se snide meseca januarja.

★

»Stranka pod vami menda kar s pestmi nabija po klavirju. Zakaj si tega ne prepoveste?«
»Premagujem se! Tako pojde klavir prej k vruglu!«

»Kakšen mora biti vojak, da ga pokopljejo z vojaškimi častmi, Mandelc?«
»Mrtev, gospod podčastnik!«

»Očka, zakaj pa sede blagajniki v vseh bankah za omreženim oknom?«
»Zato, da se polagoma na to navadijo.«

Burmanske lepote

Neko burmansko pleme ima posebne pojme o ženski lepoti: vrat mora biti čim daljši. Zato morajo ženske od rane mladosti nositi za vratom obroče, ki jim vrat umetno podaljšujejo; vsako leto dodajo nov obroč. Čim daljši je vrat, tem večja je odkupnina za možitev. Razen tega nosijo obroče tudi na nogah. Veega tega nosi taka nesrečna burmanska lepota na sebi do 60 funtov teže. Taki trojci so dospeli v London, da se bo kazala v nekem cirkusu.

»Gandhi indijskih obmejnih pokrajin«, Abdul Ghaifar Khan je bil te dni zaradi nekega govora v Bombayju, v katerem je ostro napadel britsko indijsko vlado, obojen na dve leti ječe. Ghaifar Khan je ustanovitelj in vodja indijskih »rdečih srajc«.

Trdnjava opijskih kadilcev

Japonci, ki hočejo iz Mandžurije čez noč ustvariti vzorno cesarstvo, so se z vso trdnjavnostjo lotili zatiranja opijevske razvade. V notranjem ministertvu so ustanovili opijski urad, ki mu seveda načeluje japonski strokovnjak. Novembra 1932. je mandžurska vlada izdala prepoved opija in uvedla monopol nanj. Vendar so še danes milijoni vdani temu strupenemu omamiku. Vendar zatrjuje načelnik opijskega urada: »Po mojih računih v petdesetih letih v mandžurski državi ne bo več niti enega človeka, ki bi kadil opij. Ko smo zaposlili Formozo, smo jo v 40 letih popolnoma oprostili opija.« Po mandžurskih stepah, kjer so prej pridelovali opij, raste danes samo še soja. Po skrivanih bledih železniških roparjev, ki so jih polovili in zajeli, se danes skrivajo tisoči opijskih kadilcev.

Blizu prestolnega mesta stoji strogo zastražena trdnjava z visokim obzidjem. To je prisilna delavnica za opijske kadilce. V njej poveljujejo japonski zdravniki v belih haljah. Po njihovih ukazih dela na stotine bledih Kitajcev od ranega jutra do poznega večera na statvah, na njivah, v hlevih. Na lesenih pogradih leže taki, ki še niso za deo in čakajo na zdravniško preiskavo. V trdnjavi se nahajajo samo taki bolniki, nad katerimi zdravniki še niso obupali in je pričakovati, da ozdravijo. A zdravniki japonski zdravniki po radikalnih metodah.

Njihovo geslo je: opijev kadilec mora delati, delati, delati. In stvar se jim dobro obnaša. Nekaj so že ozdravljenih odpustili. Ob odhodu jim vzamejo odtis prstov in sprejmejo njihovo zaobljubo, da se bodo strupa v bodoče vzdržali. Nato jih naseleli okoli kmetje.

V Hsinkingu pa imajo zavetišče za neozdravljivo bolne opijske pijance. Tu leže stari in mladeniči drug poleg drugega v deliriju. Bogatini imajo lastne celice; tu leže tudi stare žene in mlade deklice. Vsi ti nesrečniki imajo državno dovoljenje, da kade opij. Kade do smrti, ki vse-kakor že stopa čez prag...

Za kobilicami - papige

Notranja Avstralija si je pravkar začela oddihati po šibi kobilic, a že jo tepe nova nadloga. To so milijonske jate zelenih papig, ki lete iz zapadnih pokrajin proti vzhodu. Lete tako nagosto, da so tla na daleč popolnoma zelena, kadar posedejo. Ptice onesnažijo vodne zaloge, da postajajo za ljudi in živali neuporabne. Ljudje so noč in dan na delu, da zavarujejo vode pred papigami. Boje se tudi, da bodo papige, ko pridejo v obdelane predele, pobrale in požrle še tiste sadeže, ki so jih kobilice pustile.

Kako je kanadska policija zmagala duhoborce

Konec 19. stoletja se je naselila v Britanski Kolumbiji v Kanadi truma ruskih duhoborcev. Ta ločina je bila nastala okoli 18. stoletja v Harkovu in so jo blasti iz zelo umljivih razlogov ostro preganjale. Potomci teh duhoborcev so prizadevali tudi kanadskim oblastem dolgo vrsto let neverjetne neprilike, dokler jih slednjič le niso obvladale.

Čudni pojmi o poštenju

Duhoborci menijo, da so »izvoljeno božje ljudstvo« in se zato ne menijo za kakršnekoli državne zakone in običaje drugega prebivalstva. Zanje veljajo le »razodetja«, ki jih dobivajo njihovi voditelji iz nebes. Sicer so pa zelo delavni, žive pa spartansko preprosto. Ne uživajo nobenega mesa, kajti po njihovem prepričanju se nobene živali ne sme umrtiti, ne zaradi mesa ne zaradi kože; to bi bil umor. Še več: njihovi pojmi o poštenju se sploh raztezajo tudi na živali in po njihovem mišljenju je zločin, če ljudje »kradejo« kokošim jajca, kravam mleko in ovcam volno. Enako proglašajo za hudičevo početje, da ljudje »zapirajo« konje in voze in jih silijo k delu. Namesto živali vpregajo duhoborci v plug svoje žene.

Za vsa ta čudstva duhoborcev se izprva ni nihče brigal, ker so živeli sami med seboj. Ko se je pa z leti naselilo v pokrajini vedno več drugih pripadnikov belega plemena in so nastajala mesta, so se za oblasti začele z njimi težave. Duhoborci niso hoteli pošiljati svojih otrok v šolo ne plačevati davkov, dasi so imeli v posesti najplodnejše predele. —

Kanadske oblasti so se zavedale, s kakšno vrsto ljudi so imele opraviti in so bile izprva »krajno prizanesljive«. Obrnile so se na voditelje in jim svetovale, naj se obrnejo na svoje »višje višice« za nova razodetja, ki bodo bolj soglasna s kanadskimi postavami. Toda našle so popolnoma gluha ušesa. Izkusiti so morale grenko resnico, da je fanatična sekta težavnejša kakor vsi Indijanci in Eskimi Kanade skupaj.

Začeli so duhoborske otroke siloma sprejajati v šolo, a koristi ni bilo, ker se otroci niso hoteli ničesar učiti, in če so jih tepli, je bilo tudi to bob v eteno. Ko je nato neke noči pogorelo več šol, je policija slednjič izgubila potrpljenje in vse voditelje zaprla.

Duhoborke nore

Zdaj šele se je začela prava nadloga. Naslednjega dne je prikorakalo v mesto krdečo več sto krepkih duhobork, se postavilo pred ječo in enoglasno zahtevalo, naj njihove moke izpuste. Oblast je to zahtevo seve odbila, nakar so se nore ženske vpričo vseh ljudi do nagega slekile ter začele med divjim tuljenjem plesati. Krepki kanadski policaji, ki so skušali blazneče ženske prepoditi, so morali kot premaganci, vsi raztrgani in opraskani zapustiti bojišče. Ti odurni nastopi duhobork so se po slej ponavljali dolgo vrsto let vsakokrat, kadar je skušala oblast prisiliti duhoborke do spoštovanja zakonov.

Boj z biči, gniliimi jajci in tovornimi avtomobili

Slednjič je bila javna nejevolja tolika, da je morala začeti policija rabiti proti duhoborcem biče. Ker je pa uporabljala to orožje zelo malo, ni ničesar opravila. Tedaj je nastopilo proti trapastim ženskam prebivalstvo samo in jih obmetavalo z gniliimi jajci in polivalo s petrolejem, oljnatimi barvami, firnežem. Pa vse zastoj! Zdaj je poslala oblast proti demonstrantom šest tovornih avtomobilov, ki so se tesno vstirice pomikali proti ženskam. Te so sprva osupnile, a se takoj nato opogumile in se v strnjenih vrstah postavile proti tovornikom. Težka koleasa so škripala, razdalja se je vsak hip zmanjševala, dokler se železo ni dotaknilo kože... Tedaj so ženske zatulile, da je prodiralo skozi mozeg in kosti — a umaknile se niso. In zopet je podlegla oblast, ki se je hotela za vsako ceno ogniti vsaki resnični sili.

Ugnali so jih - z žimo

Tako so se kanadske oblasti leta in leta ubijale z duhoborci, ne da bi bile dosegle najmanjši uspeh. Tedaj je napočil čas ljudskega štetja. Jasno je bilo, da mu bodo hoteli duhoborci izogniti in da bo prišla v mesto, če jih bodo hoteli siliti, običajna ženska parada. Ampak-topot jih je hotela policija prestrašiti. Policijski oddelki so odšli proti duhoborski naselbini in res zadeli na polju na zbor žensk. Komaj so jih te ugledale, so takoj začele s

sebe metati obleko in nobena povelja niso ničesar zalegla.

Zdaj je polovica policijskega moštva začela na duhoborke iz brzgalk sipati olje, ki povzroča na koži srbeč. Duhoborske amakonke so odgovorile z glasnim grohotom. Ko pa so bile vse ženske do obraza oblite z oljem, je nastopila druga polovica moštva, ki je nosila velike vreče in gumijaste rokavice. Iz vreče so začeli sipati na ženske neki prah, ki je po tolikih letih povzročil čudež, da so se duhoborke vdale.

Nekaj minut so se ženske še grohotale. Tedaj pa je začelo delovati olje. Ženske so se začele praskati, s tem so pa spravile v kožo prah — na drobno zmletu konjsko žimo. Zdaj je postala srbečica tako neznosna, da so se začele ženske valjati po tleh in tuliti. Videlo se je, kako bi bile hotele imeti sto rok, da bi se bile mogle po vsem telesu istočasno praskati. Čez pol ure so bile tako voljne, da so na grožnjo policije, da pošlje nanje povega srbečega dežja, ako se takoj ne oblečejo, takoj ubogale in tuleč tekale domov. Vsa prigovarjanja voditeljev, ki so jih skušali znova nagnati proti policiji, so bila zaman.

Zdaj so se vdali slednjič tudi voditelji in prejeli »od zgoraj« nova razodetja take vrste, da je bilo pobotanje z oblastmi mogoče. S tem je bilo konec duhoborskih ženskih parad.

Poslej so naselili duhoborce na posebnem otoku pred Vancouverjem, kjer žive čisto sami zase kakor v koncentracijskem taboru.

Pri golfu se razumejo. Može na sliki so mogočniki londonske razorožitvene konference, in to (od leve na desno): ameriški delegat Norman Davis, ameriški izvedenec admiral Stanley, angleški zunanji minister sir John Simon in japonski delegat ekselencia Matsudeira. V najhujšem dežju so šli igrati golf in se nato enorazumeli, da se posvetovanja odgodi.

Moč, ki je odkril novo zvezdo. Je to londonski amaterski zvezdoslovec John Philipp Prentice. Zvezdo je odkril povsem slučajno malo pred sončnim vzhodom v ozvezdju dvojčkov. Takoj je obvestil zvezdarjo v Greenwichu, ki je njegovo odkritje potrdila. Tudi druge zvezdarne so opazile novo zvezdo.

Gospodarstvo

Angleži svetujejo razvrednotenje lire
Mussolini še pristaš zlate valute

V zadnjem času bije Italijan, vlada hud boj za ohranitev sedanjega tečaja lire. Italijanska narodna banka (Banca d'Italia) je za podpiranje lire izdala že ogromne zaloge zlata in deviz. Kdor sledi poročilom o stanju italijanske narodne banke, je že ugotovil, da se njena rezerva in njena zaloge deviz stalno krčita. Kritje denarnega obtoka je bilo doslej razmeroma visoko. Poročilo o stanju narodne banke 30. novembra pa kaže, da je to kritje padlo že za 41,2%, medtem ko zakon predpisuje 40% kritje. Dejansko kritje se je torej že približalo po zakonu predpisani količniku. Se tedaj, preden je to poročilo izšlo, je italijanska narodna banka zgubila 110 milijonov lir na zlati rezervi. Banka je mobilizirala vse zaloge zlata in deviz v deželi, da bi z vsi silo podprla lito. Že mnogo časa poprej je banka kupovala zlato v državi sami.

Borba narodne banke za ohranitev sedanjega tečaja je toliko težja, ker je italijanska trgovinska bilanca zelo pasivna. Zato teži vsa trgovinska politika vlade za tem, da čimbolj skrči uvoz, oziroma dvigne izvoz. Zato uporablja v prvi vrsti kontingentiranje. V tem pogledu je položaj italijanske trgovinske politike zelo težak, ker je v Italiji sami veliko pomanjkanje surovin, ki jih italijanska industrija nujno rabi. Na drugi strani ima krčenje uvoza za posledico, da se cene življenjskih potrebščin dvignejo, kar povzroča nezadovoljstvo preostalega ljudstva.

Po Italiji se v zadnjem času širijo glasovi, da namerava vlada nekoliko razvrednotiti lito, to je znižati njen sedanji visoki tečaj. Vlada, oziroma fašistična stranka je zelo ostro nastopila proti širjenju takšnih vesti. Tako je tajnik stranke odredil, da je treba vsakogar izključiti iz fašistične stranke,

ki bi trosil podobne vesti. Fašistični tisk je priobčil dolgo vrsto člankov, s katerimi zavrača podobne govornice in tudi napada borzne kroge, češ, da so ti povzročili takšne govornice. »Tribuna« na primer piše, da je fašizem likvidiral razne »politične kroge«, »kompetentne kroge«, »časnikarske kroge« ter da je stopil neposredno k delavskemu ljudstvu, ki ne pozna spekulacije. Prav tako bo danes fašizem likvidiral še ostala gnezda, ki širijo neresnične vesti. List misli pri tem na razne »borzne kroge«.

Ne sme nas presenetiti, da so fašistični listi obrnili ost tih polemik proti Angliji. »Giornale d'Italia« na primer dokazuje v dolgem članku, da so bili prav Angleži do pred kratkim tisti, ki so zagovarjali zlato valuto. Danes je angleška denarna politika zašla v drugo smer. Toda že bivši finančni minister Snowden v svojih spominih zagovarja sistem zlate valute, češ, da je zlato edina trdna podlaga za mednarodni denarni sistem. Italija bo odločno branila zlato valuto in »agitacija« proti liri in zlatemu bloku ne bo imela sreče. Mussolini bo lito branil še nadalje.

Fašistični listi neposredno napadajo angleške liste, ki ugotavljajo, da je sedanji tečaj lire previsok. Znano je, da so si tudi italijanski gospodarstveniki edini v tem, da je bila lira previsoko stabilizirana. Takrat so odločevali prestižni razlogi in vprašanje je, ali ne odločujejo v Italiji tudi danes. Angleški strokovni listi izražajo bojazn, da bi Italija v obrambi lire ne bila končno prisiljena stopiti na pot nemških metod. Potem bi zlati standard ne imel več nikakega pomena. Zato svetujejo Angleži razvrednotenje lire.

Slovenija je plačala okoli 300 milijonov
Na trošar. taksah 64 milijonov neposrednih davkov

Po uradnih statističnih podatkih dravskega finančnega ravnanstva v Ljubljani je znašala v davski banovini obremenitev davkoplačevalcev na državnih neposrednih davkih za leto 1933 vsega skupaj 298.414.869,70 Din.

Na posamezne davčne vrste odpadejo naslednji zneski:

1. davek na poslovni promet	Din 103.851.031,71
2. uslužb. davek z doprinosom	Din 36.115.808,82
3. zemljarina	Din 30.104.762,67
4. zgradarina	Din 30.047.405,19
5. pridobnina	Din 25.595.622,27
6. družbeni davek	Din 18.240.847,—
7. rentnina	Din 10.477.938,87
8. davek na luksuz	Din 9.599.494,61

V letu 1933 je bilo plačano na neposrednih davkih:

a) pri davčnih upravah	Din 216.637.106,78
b) pri carinarnicah	Din 32.021.483,83

skupaj torej Din 248.658.590,61

Zaostanek konec leta 1933 je znašal skupaj Din 49.755.779,09

V letu 1933 ni bilo na predlog erarja zaradi davčnih zaostankov nobene dražbe nepremičnin. Upravnih občin je bilo v letu 1933 vsega skupaj 1099, število računov zavezancev v davčnih glavnih knjigah je pa znašalo 380.086.

Število davčnih zavezancev je znašalo po raznih davčnih vrstah:

1. davek na poslovni promet	20.166 zavezancev
2. uslužb. davek	47.890 >
3. zemljarina	337.442 >
4. zgradarina	64.000 >
5. pridobnina	38.734 >
6. družbeni davek	217 >
7. rentnina	16.089 >

V l. 1933 so pobrali na trošarini 23.173.682,72 Din, na taksah 40.797.662,95 Din.

Tujski promet
prinaša lepe zasluške

G. Boža Miljković je v »Politiki« priobčil zanimive podatke o dohodkih tujškega prometa v Jugoslaviji. Proračun predvideva 600.000 dinarjev državnih dohodkov iz turizma. Po mnenju pisca lahko domnevamo, da bodo resnični državni dohodki višji, in sicer na podlagi računanj o dohodkih v lanskem letu. Miljković navaja, da je bilo lansko leto 894.446 obiskovalcev, ki so prebili 3.975.035 dni kot gostje. Od tega je bilo 216.654 inozemskih turistov, ki so prebili pri nas 1.025.134 dni in 777.972 domačih gostov z 2.949.901 dnevi. Tujci so pustili pri nas 273,6 milj. Din, domači gostje so potrosili 427,5 milj. Din; skupno 701,1 milj. Din. Od tega skupnega zneska so gostje potrosili v hotelih 409.153.330 Din. Železnica je pri tem zaslužila 165.757.480 Din, brodarstvo 54.025.200 Din, za izlete so gostje potrosili 16.444.650 Din, za druge potrebe 55 milj. 732.450 Din. Na posrednih davkih je država pri inozemskih turistih zaslužila približno 10 milj. 251.340 Din, pri domačih gostih približno 14 milj. 749.500 Din. Skupno bi torej znašali državni dohodki na posrednih davkih približno 25 milijonov. Koliko je država po vsem tem zaslužila še pri ostalih stroških turistov? Omenili smo že, da so železnice zaslužile nad 165 milijonov, da je država pri posrednih davkih pridobila okoli 25 milijonov in pri neposrednih 14, če še dodamo, da je pošta zaslužila okoli 19 milijonov in državni monopol približno 5, pridemo do zaključka, da so znašali državni dohodki od tujškega prometa okoli 230 milijonov dinarjev. K temu pristeje pisec še 25.760.000 Din dohodkov samoupravnih teles, banovin in občin in pride končno do številke 255.057.000 Din, ki naj bi jih tujski promet prinesel državi, banovinam in občinam. Posameznih števil, na podlagi katerih pride pisec do te zaključne vsote, nismo natančno navedli, ker gre itak za računanje, ki sloni na domnevi o povprečnih stroških gostov.

Nov kliring med Češkoslovaško
in Rumunijo

Dne 1. januarja stopi v veljavo nov dogovor med Rumunijo in Češkoslovaško glede plačilnega prometa. Ta dogovor je v skladu z novimi smernicami romunske trgovinske politike, ki jih skuša vlada udelestiti s tem, da je uvedla od 1. dalje nov plačilni sistem. Ta naj bi bil veljaven za vse države. Rumuniji gre za to, da pridobi iz mednarodnega prometa čimveč deviz. Zato določajo splošna pravila za sklepanje kliringov, da sme Narodna banka odstopiti samo 60% deviz romunskim uvoznikom. Jasnó, da hoče na ta način Rumunija skriti uvoz. Gotovo je vsaj, da bo ta sistem uvoz prisilno skrčil, ako bodo Rumuni naročeno blago tudi v resnici plačevali. Od kod naj sicer dobiva devize za plačilo blaga iz inozemstva, ako jim Narodna banka prepusti samo 60% deviz? Dejstvo je, da je v Rumuniji zmrazilo mnogo češkoslovaškega denarja, in sicer na kliringu okoli 100 milj. Kc in izven njega drugih 120 milj. Čehoslovaki računajo, da bi morala Rumunija na podlagi novega dogovora zmanjšati svoj uvoz za polovico. Tako je na primer Rumunija letos nakupila v Češkoslovaški za 230 milj. Kc blaga, čeprav bi v smislu kontingentiranja in deviznih predpisov ne smela nakupiti več kakor za 200 milj. Kc. Na Češkoslovaškem računajo, da bo tudi prihodnje leto Rumunija primorana kupiti na Češkoslovaškem več blaga, kakor ji pripušča nov plačilni dogovor. Zato zelo skeptično gledajo na ta sporazum in ugotavljajo, da zahteva Češkoslovaška prevelike žrtve.

Naši trgovinski odnosi
do Češkoslovaške

V Pragi je bila v torek skupščina češkoslovaške-jugoslovanske trgovinske zbornice; predsedoval je ing. Dvořáček. Dr. Krujiz je podal poročilo o trgovinskih odnosih med obema državama. V lanskem letu je uvoz jugoslovanskega blaga v Češkoslovaško dosegel najnižjo točko, letos se je položaj zboljšal. Posrečilo se je izvesti glavne namene gospodarske Male antante. Zbornica se bo trudila, da trgovinske odnose med obema državama okrepi. Tajnik ing. Paleček je poročal o svojem potovanju po Jugoslaviji. Iskal je zveze za praktično delo, ki naj bi okrepilo gospodarske stike. Nabral je mnogo podatkov o blagu, ki bi ga Jugoslavija lahko izvozila v Češkoslovaško. Pri volitvah je bil izvoljen zopet za predsednika ing. Dvořáček, za podpredsednika dr. Hodač, odborniki: ing. Klindera, Lustig, Křidola, dr. Obřihor, Menger, dr. Hartman in dr. Hlavka.

Borza
Ljubljana, 20. decembra.
Denar

Posebnih izprememb ni, le lira se je nekoliko zboljšala. - Šiling v zasebnem kliringu v Ljubljani in Zagrebu 8.10-8.20, tunt v Zagrebu 227.20 do 228.80, v Belgradu 226.20-227.80, pezeza v Zagrebu 557.50 (blago), v Belgradu 565 (pon.).

Ljubljana, Amsterdam 2308.52-2319.88, Berlin 1366.60-1377.40, Bruselj 798.71-802.65, London 168.20-169.80, Curih 1105.85-1111.35, New York 3381.12-3409.12, Pariz 225.26-226.38, Praga 142.57 do 143.43, Trst 291.58-293.98.

Promet na zagrebški borzi 31.631 Din.

Curih, Pariz 20.37, London 15.25, New York 308.25, Bruselj 72.225, Milan 26.41, Madrid 42.225, Amsterdam 208.725, Berlin 124, Dunaj 73.28 (priv. 57.50), Stockholm 78.65, Oslo 76.60, Kopenhagen 68.10, Praga 12.90, Varšava 58.25, Atene 2.92, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05, Buenos Aires 0.765.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 69-71, agrarji 41-42, vojna škoda 336-338, 8% Bler. pos. 63-65, 7% Bler. pos. 55-56, begl. obv. 56.75-57, 7% pos. Drž. hip. banke 65-68.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 69.50 den., vojna škoda 335.50-337.50, 12.35-338, 6% begl. obv. 56.25-56.75 (56.75), 12.57 bl., 8% Bler. pos. 63-64, 7% Bler. pos. 55.25-57. — Delnice: Narodna banka 4600-4900, Priv. agr. banka 232-240, Osj. sladk. tov. 100 den., Impeks 50 den., Trboveljska 101-105.

Belgrad. Drž. papirji: 7% invest. pos. 70.50 d., agrarji 41.50-42, vojna škoda 337.25-338 (337, 337.50), ult. febr. 337.50, 6% begl. obv. 57.50-57.75 (ult. jan. 57.50), 8% Bler. pos. 62.50-64, 7% Bler. pos. 55.50-56 (55.50). — Delnice: Narodna banka 4650-4800 (4700), Priv. agrarna banka 235.50 do 236.50 (237).

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet srednji.

Budimpešta. Tendence: stalna. - Promet: slab. Pšenica: marec 15.94-15.96, zaklj. 15.96-15.97; maj 16.35-16.37. - Rž: marec 13.21-13.25, zaklj. 13.21 do 13.22; maj 13.59, zaklj. 13.54-13.56. - Koruza: maj 11.12-11.20, zaklj. 11.12-11.13.

Chicago. Pšenica: maj 98.375, julij 92, december 97.625. - Koruza: maj 87, julij 84.125. - Oves: maj 52, december 54.25. - Rž: maj 86.50.

Winnipeg. Pšenica: december 77.125, maj 82.375, julij 83.125.

SLIKE NJ. VEL. KRALJA PETRA II.

po originalu dvornega slikarja g. Uhlika in z odobrenjem
Disarne Njeđ. Vel. Kralja, št. 13.833 od 11. decembra 1934
so izšle

TA SLIKA JE
DOSLEJ EDINA, KI
JE ODOBRENA OD
VSEH PRISTOJ-
NIH OBLASTI ZA
DRŽAVNE IN SA-
MOUPRAVNE URA-
DE IN SOLE!

PRODAJA
SE V KORIST VOJ-
NIH INVALIDOV
VSAKA SLIKA IMA
ŽIG OSREDNJEGA
ODBORA!

Ker gre izkupiček v KORIST VOJNIH INVALIDOV in ni to nikaka
kupčija, se vsakomur najtopleje priporoča

Cene slikam:	Vel. 40/50	Vel. 60/80
V bakrotisku na finem kartonu	Din 40—	Din 80—
S finim zlatim okvirjem in steklom	„ 95—	„ 170—
Z luksuznim zlatim okvirjem s krono in steklom	„ 150—	„ 280—

Plakete izdelane v metalo-plastiki, teža plakete 1 kg. Cena Din 150—

Naročila sprejema tvrdka: „RUBENS“ Živko Cvijić
Telefon št. 62-67 ZAGREB, Vlaška ulica 53

Sport

Hermes : Ilirija

Nedelja, 23. decembra ob 14.15 na igrišču Her-
mesa — Predtekma Hermes B-Ilirija B ob 13

Ze včeraj smo na kratko poročali o zadnji prvenstveni tekmi naše podzvezne lige, ki se to pol bolj ali manj po slučajni usodi vrši baš med Ilirijo in Hermesom. Prestiž Ilirije zableva, da si z zmago nad Hermesom pribori prvo mesto, do katerega ji manjkata samo dve točki. In Hermes? Njemu zadostuje samo remis in neizogibno zadnje mesto je prešeno. — O kvaliteti obeh moštve je preveč izgubljati besede, kajti eno kot drugo sta znani, da lahko mnogo pokažeta, če hočeta. O Iliriji vemo, da je fit in dobro pripravljena. Ne smemo pa pozabiti dejstva, da znajo tudi Hermežani biti prav rafinirano nevarni. Nedeljska tekma bo vsekakor zelo zanimiva, kajti zadnje srečanje obeh klubov v spomladanski prvenstveni borbi je končalo neodločno z rezultatom 2:2. In v nedeljo? Brez dvoma bosta napravili moštvi vse, da si priborita čim častnejši rezultat. Sigurno je samo eno, namreč to, da bodo gledalci prišli na svoj račun. — Tekmo bo sodil g. Vidic, ki je znan po svoji strogi objektivnosti in tudi sicer spada v vrste naših najboljših sodnikov. — V primeru lepega vremena bosta nastopili v predtekmi B moštvi obeh klubov.

2SK Hermes. Nogometna sekcija. Strogo obvezen nastanek prvega in B moštva bo drevi ob 20 pri Kordaru. Istočasno bo tudi zanimivo sporno predavanje g. Rotta, po možnosti s skriptiranimi albami. Izgledi Čebobin, Moke in Klančnik se ponovno valjajo, da so v nedeljo pravočasno na mestu.

Lahkoletski
sodniki so zborovali

Sodniki JLAZ, sekcija Ljubljana, so tmeli v svojo redni občni zbor, ki ga je vodil dosednji predsednik g. Windisch. Razmere, ki so vladale v tej poslovni dobi v zboru sodnikov, niso bile povoljne in se nekateri sodniki sploh niso zavedali svojih dolžnosti. Ni jih bilo na lahkoletске prireditve, sploh se niso zanimali prav za nobeno stvar, tako, da smo videli vedno ene in iste obrazu pri mitingih. Da se temu od pomore, nadaljuje g. predsednik, je naloga današnjega občnega zbora, da ukrene vse potrebno, da se v bodoče to ne bo več ponavljalo.

Tajniško poročilo je odpadlo, ker ni bilo g. tajnika, blagajniško poročilo je podal g. Lutin. Denarja sekcija nima, pač pa si je med letom nabavila iz prispevkov tri štoperle in eno pištolo.

Občni zbor je podelil odboru razrečeno, nato so pa sledile volitve, ki so takole izpadle: predsednik Slamič, podpredsednik Windisch, tajnik Lutin, blagajnik Megušar, odborniki Čimperman, Gorjanc, Bradac, revizorja Kermavner in Sanein Savo.

Daljša debata se je vnela glede izpitne komisije, v katero so bili izvoljeni naslednji sodniki: Slamič, namestnik Windisch, Černe, namestnik Lutin, Megušar, namestnik Grünfeld.

Novozvoljeni predsednik se je zehvalil za zaupanje in pozval vse sodnike, da ga podpirajo pri njegovem delu. Nato so sledile stlačnosti, naker je g. Slamič zaključil uspešni občni zbor, ki je razčistil več važnih sodniških vprašanj.

Stalno klub št. Tehnični odsek. Obveščamo vse tekmovalce, da je treba izpolniti prijavo za tekmo v skladu do 31. decembra v klubovem lokalu. Uradne ure vsak dan od 8 do 12 in od 14 do 19. Vsi udeleženci tečaja naj se zglede v soboto ob 18 v klubovem loalu. Istotam se sprejemajo prijave za klubski znak, katerega naj ima vsak član.

Odprte koč SPD

V času od 23. decembra do 2. januarja bodo odprte in zasloni oskrbovane: Triglavski dom na Kredarič, Staničeva koč in Koča pri Triglavskih jezerih, in to v primeru, ako v dolini ne bo snega. Na vsak način pa bo v tem času odprta Staničeva koč in Triglavski dom na Kredarič ter Erjavčeva koč na Vrščem. V Triglavskem pogorju so znani smučski terezi, ki vabijo mnogoštevne smučarje za božič v planino. Stalno pa so oskrbovani z vsem potrebnim: Dom v Kamniški Bistrici, ki ima na razpolago mnogo toplo kurjenih sob, ter nudi zaželeni odidih za praznike. Ob Bohinjskem jezeru bo itak smučski tečaj ter je ceneno odidih v Zlatogradu in Sv. Janezu. Dom na Kravanci in Koča na Veliki Planini sta že pod snežno odejo ter so znani mirni kotički v teh postojankah. Dom na Mrzlici je prilazna izletna točka iz Trbovelj. Tomazina koč na Sv. Gorji je hrabro sprehod iz Ljutice s povratkom na Savo; Koča na Ljubniku je stalno oskrbovana ter lahko dostopna iz Skofje Loke. Patevarjeva koč je stalno oskrbovana. Na Dolenskem je Dom na Mirni gori oskrbovan z vsem potrebnim. V Lozarski dolini so odprte vse planinske postojanke. Koča na Surovcu je tudi stalno odprta. Pohorske postojanke SPD vabijo na obilen poset.

Smučarski tečaji SPD. Pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru bo smučarski tečaj od 23. decembra do vključno 1. januarja. Uradni je, da bo na terenih za smučanje valje dovolj snega. Vsebnik na nji posetniki pred odhodom v Bohinjsko Bistrico telefonično vprašajo za snežne razmere pisarno SPD v Ljubljani, telefon 29-63, ali pa direktno hotel Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru, ki ima poštni urad v hiši. Prilaznina, celodnevna prehrana in prenočišče v toliko zaburjenih sobah stane za vseh osem dni 200 Din. Tečaj bo vodil smučski učitelj K. Kveder Janez. — Na Kravanci bo smučarski tečaj SPD od 2. do 9. januarja. V tem času bodo snežne potoke jako nevarne, ker je na Kravanci že sedaj zaval od snega. Smučski terezi so Ljudski. Skupni stroški za tečaj znašajo 450 Din. Tečaj bo vodil smučski učitelj JZSZ g. Rinko Strelec. — Na Veliki Planini: prvo SPD smučski tečaj od 9. do 14. januarja ter bo vodil tečaj smučski učitelj JZSZ Zupan Ervin. Stroški za celo dobo znašajo Din 700, za sedem dni pa Din 400. — Prijave za vse te tečaje sprejema pisarna SPD v Ljubljani, Alesandrova cesta 4, nalača Viktorija. Ker je število posetnikov omejeno, hitite s prijavami.

SK Ilirija, Lahkoletska sekcija. Drevi ob 19.30 v telovadnici šole na Grabnu vzimen planinski članski sestanek, katerega se morajo udeležiti vsi, zlasti pa starejši člani lahkoletске sekcije. Odsotnost se ne bo opravičila nikomur. — Jutri zvečer se bo posvetovali članstvo sekcije od svojega dosedanjega načelnika g. Majorja Janeza, ki odhaja v Belgrad. Poslovilni večer bo v restavraciji Banka na Smartinski cesti. Sekcijsko vodstvo vabi k tej prijateljski poslovilni zvečanki vse člane lahkoletске, kakor tudi ostalih sekcij.

LZSP. Stulbeno. Sestanek zveznih smučskih sodnikov bo nečej ob 19.30 v damski sobi kavarnе Emone. Sestanek je obvezen za vse smučske sodnike.

LZSP. Stulbeno. Seta pravnežna odbora bo nečej ob 20 v damski sobi kavarnе Emone. Posloma skupne in polnočevne udeležbe. Seta je važna zaradi končne določitve terminov za tekmovalnja.

Letošnja razporedna lista jugoslovanskih teniških igralcev. Neuradna razporedna lista jugoslovanskih teniških igralcev se glasi: Single gospodov: 1. Pauer F., 2. Palada J., 3. Kukuljević F., 4. Schäffer F., 5. Kobiljević M., 6. Mitlić D., 7. in 8. Friedrich K., 9. Pribić F., 10. Friedrich L., — Single dam: 1. Gostiša V., 2. Kovac H., 3. Mathies L., 4. Zelenc S., 5. Budisavljević J.

Vremensko poročilo

JZSZ je dobila vremenska poročila ter jih bo od danes naprej redno obnavljala v vseh naših dnevnih, vsako popoldne v radu Ljubljana, razen tega bodo ta poročila na razpolago v obeh pisarnah Putnika, v izločbah naših trgovin z zimsko-sportnim blagom. Telefonsko dobe interesenti polasnila pri glavnem tajniku g. Goren, telefon 30-06.

Stanje 19. decembra:
Radeče-Planica: Temperatura 0, sneg pri Tamarju 25 cm, Lekli Kot 45 cm, Peč in Petelinjek 69 cm.
Kravarez: Temperatura -2, jasno, 50-60 cm snega brez na lage. Smuka doba.
Planina na Kravcu: Vetro sever, snega 70 cm pod lage, 15 cm priča, smuka prav doba.

Znanega profesionalnega tenisa igralca in svetovnega prvaka Karla Knežeka je povabila skupina ameriških denarnih magnatov, da prevzame mesto trenerja pri milijonarskem tenis klubu Bat na Floridi.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; izenitovanjaki oglebi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pečilna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

VARNOSTNA OČALA
brez žulj in kurjih oči
SETA
VLOŽKI

Denar

Kupim knjižice

Ljubljanske kreditne banke proti gotovini. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »1176-34« št. 14280. (d)

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana. Krekov trg 10

Hranilno knjižico

Združne gospodar. banke za 18.500 Din — prodam najboljšemu ponudniku. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Združna« 14275. (d)

Hranilne vloge

domačih hranilnic kupimo. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Merkur« 14302. (d)

Prodamo

Lepe jaselce

kompletne ali posamezne pastirke, ovčice, hlevčke itd. — razprodaja najceneje: Sv. Petra cesta št. 17, Ljubljana. (l)

Zdrav, odbran krompir

oddaja dokler zaloga po 50 Din 100 kg vsako količino
tvrdka A. VOLK, Ljubljana, Resljeva cesta št. 24

Primerna

božična darila

priporočila po znižanih cenah modna trgovina

Ign. ŽARGI

LJUBLJANA
Sv. Petra cesta št. 11.

Gostom nudim

za praznike ocvrte ali pečene piščance po 16.— Din, purane po 45 Din. — Naročila za dom prosim pravočasno. (l)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg. (l)

PERJE

Eksportna hiša
„Luna“ Maribor

Namočena polenovka se dobi pri I. Buzzolini, Lingarjeva ul. Za škofijo. (l)

sivo, črna, no kg 25.—
Din 25.—
Pol puh bal kg Din 95.—
Puh sivi II. kg D 100.—
Puh sivi I. kg D 125.—
Puh bal najmanjši kg D 220
Vse kemično očiščeno

Posestva

Doben oglas v »Slovenca« posestvo li hitro prodaja; če se ne s gotovim denarjem od kupca ti s knjižico da.

Nova hiša

enonadstropna naprodaj za 60.000 Din. — Jerko, Črnuče.

Hiša

novozgrajena, visokopriključna, z dvema krasnima stanovanjema — naprodaj. V hiši je vodovod, elektrika ter angleška stranišča. Dalje je naprodaj več stavbnih parcel. Poizve se pri I. Oražem, Moste pri Ljubljani. (p)

Glasba

Plošče — gramofone izposajamo, zamenjamo, prodajamo in kupujemo
„ELEKTROTON“
LJUBLJANA
Tavčarjeva ulica 3

Za praznike

Purani, kapuni, goske, sveže meso, vseh vrst divjačina. — Praška šunka, prekajeni mesni izdelki, fini narezki in delikatese. — Konzerve.

V pondeljek sveže morske in sladkovodne ribe (karpi).

Največja izbira! Znižane cene!

V nedeljo odprto do 12 ure.

Velemesarija Slamič

STAREJŠIM OSEBAM GRENIJO REVMA TIČNE BOLEČINE STAROST

Vsem, ki trpite na revmatizmu, bolečinah v kosteh, zbadanju, išiasu, zobobolu, glavobolu, se Vam priporoča masaža. Za masažo je »Alga«.

Masaža z »Algo« Vas krepi in osvežuje.

»Alga« se dobi povsod. 1 steklenica 14 Din. Reg. S Br. 18117-32

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«. »Domoljuba« in »Bogoljuba«. naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne
Telefonska številka 3030.

NOVA MODA V PUDRU

Senzacija sezone

Zadnja moda, ki so jo uvedle elegantne dame, je puder, ki daje koži dovršen »mat« odraz brez bleśka ves dan, pa tudi v dežju in vetru.

Ta zadnja novost v pudru je omogočena z novo sestavino, imenovano »smetanova pena«. Tvrdka Tokalon je patentirala način izdelave »smetanove pene«. Tako Vam nudi puder Tokalon vse to, kar je do nedavno uživalo samo nekaj srečnih žena, ki se niso brigale za to, koliko bodo plačale za »voj pudr«.

Z uporabo pudra Tokalon polt ne postane samo krasna temveč ostane tudi sveža in lepa ves dan ne glede na to kaj delate. Tudi potenje pri najnapornejšem sportu ali pa dolgo plesanje ne more pokvariti lepote nalik vrtničnih lističev, ki jo on daje, kajti puder Tokalon je edini puder s skrivnostjo »smetanove pene«.

Foto amaterji pozor!

Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto oglične, navadne albume za razglednice ter spominske knjige.

Bogata zaloga Konkurenčne cene

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

CITAJTE IN ŠIRITE
»SLOVENCA«

Zahvala

Povodom težke izgube našega ljubljene očeta, starega očeta, strica, svaka in tasta, gospoda

Ivana Krivica

trgovca

smo prejeli toliko dokazov in izrazov iskrenega sočutja, da nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej, zato izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo vsem, ki so nam v težkih urah kakorkoli lajšali naše gorje. Nadalje nas veče dolžnost zahvaliti se g. provincialu dr. Gvido Rantu, prečastiti duhovščini, usmiljeni sestri Ziti, gg. zdravnikom, zastopnikom TOI, Združenju trgovcev, Sekciji trgovcev s specerijskim in kolonijalnim blagom, Društvu trgovskih potnikov, ravateljstvu in uradništvu Mestne hranilnice, končno vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja, s katerim so obsuli krsto blagopokojnika, in vsem mnogoštevilnim prijateljem in znancem, ki so našega nepozabnega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti

Maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 22. t. m. ob pol 8 v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja

Globoko žalujoči rodbini Krivic — Peruzzi

Živeli bodete v duhu časa

ako imate dober radio aparat, ker imate z njim zvezo s celim svetom in Vašimi prijatelji! Donaša Vam prijetne čase v Vaš dom. Vaše zadovoljstvo pa bode še večje, ako imate SUPER aparat za kratke, normalne in dolge valove z izenačenjem fadanga, pripravo za tiho nastavljeval in vse vrste električne struje, tipe

203, 303, 403, 505

ORION RADIO

Dobiva se po ugodnih plačilni pogojih pri

RADIOVAL

LJUBLJANA, Dalmatinova ulica 13
CELJE, Prešernova ulica 24

V veliki žalosti naznanjamo vsem svojim prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena mama in stara mati, gospa

MARIJA BRICELJ

zasebnica

danes, v visoki starosti 93 let, previdena s tolažili svete vere, bogu vdano umrla.

Pogreb drage pokojnice bo v soboto 22. decembra 1934 ob 15 iz hiše žalošča Zaloška cesta št. 96 v Mostah k Sv. Križu.

Moste-Ljubljana, dne 20. decembra 1934.

Zalujoči ostali:

Franc Bricelj, sin; Franciška Bricelj, sinaha; Rozka, Betka, Anica, Slavka in Ivanka, vnukinje.

Pogrebni zavod Galšek Ivan, Moste-Ljubljana

Tekma okrog sveta

29

Na poti v mesto je doživel še kritičen trenutek. V bližnjem uradu za potne liste je moral pokazati svoj potni list, ki je veljal za Harbin. Prostor je bil nabit poln potnikov, Mongolov, Kirgizov, Burjatov in Rusov, ki pa nikakor niso bili prišli z vlakom, marveč tudi z avtomobili, telegami, pošt in na konjih ter s karavanami; bližnja meja med Rusijo in burjatsko-mongolsko socialistično sovjetsko republiko — kakor se glasi dolgo ime te avtonomne sovjetske svobodne države, se je tu očitovala. Hoteli, ki so jih bili med revolucijo izropali, so zdaj vsi spet obratovali, a pod sovjetsko upravo. Kakor mu je bilo že iz Moskve znano, je pomenilo to vohunstvo glede na vse, kar tuji gost stori. Da bi se temu izognil, je sklonil Gordon, da ne pojde v »gostilnico«; izbral si je rajši »zemskij kvartir«, ali družinsko prenočišče, ki ga je vzdrževala vdova z mnogimi otroki, katere mož je bil postal pred leti žrtev neprestanih nemirov.

Hiša je bila preprosta, še preprostejša so bile sobe na vsaki strani dolgega hodnika, po vsem vidu dobro zasledene. V jedilnici je bila pogrnjena dolga miza, h kateri sta se vedla, da bi večerjala, Gordon in njegov spremljevalec, kakor hitro sta bila odločila kokuže ter se nekoliko ugrela pri velikih kmečkih pečih.

Kdaj pa kdaj so drugi tujei v kuštravih kožuhih pogledali noter ter vpraševali po avtobusih proti Urgi in drugim mongolskim krajem, o katerih pa niti gostilničarka niti gostje niso znali ničesar povedati.

Kljub pozni uri sta se po večerji Gordon in njegov spremljevalec le še odpravila proti letališču, ki je bilo daleč, da bi izvedela, ali je kakka možnost poleta v Peking, pa čeprav v etapah.

Mož, ki je bil v službi, je strmel vanju in Gordon je videl, kako je majal z glavo, ko mu je spremljevalec izrazil željo za polet — zaenkrat samo do Majmačina ali vsaj do samo 4 kilometre od tam oddaljenega Urge, glavnega mesta mongolske Kitajske.

Po daljšem razgovoru mu je njegov ruski spremljevalec, ki se je imenoval Saša, raztolmačil vsebino razgovora. Baje je bilo samo tridesetno letalo v porabnem stanju; bilo je pa povsem nemogoče tvegati polet v takem viharju. Bolje bi bilo poskusiti priti čez tesni v Majmačin z avtom, po karavanski poti. Do tja je komaj kakih 220 verst, in če mu bo sročila kaj mila, utegne biti jutri zvečer že tam.

»Ali pa obiti v snegu, kar je mnogo bolj varjetno,« ga je prekinil Gordon. »Ne, v tem primeru bi bil storil prav tako dobro ali pa še boljše, če bi bil ostal v vlakcu. Ako pridem v Peking samo eno uro prepozno, zamudim odhod parobroda v San Francisco. Avto sploh ne pride v poštev. Na vsak način moram dobiti letalo. Recite to in recite mu tudi, da stroški ne igrajo nobene vloge.«

Saša je še enkrat govoril z možem, ki se je naposled — majaje z glavo — odločil, da pokliče svojega predstojnika iz uradnega stanovanja.

Po nadaljnjem dolgem razgovoru, ki se ga je udeleževal tudi priključni pilot, je dosegel Gordon privoljenje, da se mu da letalo na razpolago, kakor hitro se vihar nekoliko poleže. Uporaba ga lahko

za polet v etapah do Pekinga, ako hoče. Za vsak slučaj pa naj se zgleda naslednje jutro še enkrat zaradi poleta, da se vidi, ali bo mogoče.

Gordon se nikakor ni slepil glede težav poleta z malim letalom v takšnem strahovitem mrazu, kljub temu je bil vesel, da sme za dobro plačilo tvegati poiskus.

Naslednjega jutra je bil zgodaj pokoncu in njegov prvi pogled je veljal vremenu. Zrak je bil gost in moten ter strupeno mrzel.

Tudi telefonsko vprašanje na letališče mu je prineslo odgovor, da je ta hip start nemogoč. Morda pa bo okrog polodne mogoče odleteti, ker se vremenska poročila glasijo ugodno.

Gordon je udaril z nogo ob tla. Ako se start ne more izvršiti do opoldne, zaradi zgodnjega nastopa noči danes sploh ne bo mogoč.

Morda bi bilo le bolje najeti avto, ko je že s tako negotovimi upi zapustil vlak.

Ko je stopil s Sašo v jedilnico, je bilo tam že polno gostov in tujecev, ki so bili videti vsi prepadeni in so razburjeni govorili vsi vprek.

Nekaj vznemirjajočega se je moralo pripetiti. Saša je nekaj časa poslušal, nato pa mu je povedal, da je nekaj postaj zahodno od Čite na odprti progi napadlo tunško krdelo ekspresni vlak. Bojda so izropali potnike in nekatere so vzeli kot talce s seboj. Železniškemu osebju so zabijali, naj jih nihče ne zasleduje, sicer bodo talci ustreljeni; vlak bo smel kreniti naprej. Ako jih puste na miru, bodo talce pozneje izpustili na svobodo. Ljudje domnevajo, da gre za isto skupino Tunguzov, ki je že prejšnji teden izvršila napad na ekspres.

Gordon je bil skrajno osupel.

V njegovih možganih so se sprevračale misli, predstave, domneve, toda ena sama misel mu je bila vsa jasna v zavesti: Ethel Hurst — in prav v ozadju, obledelo, kakor nekaj povsem ravnodušnega, Edward Clark.

Ali je bila med talci, ki so jih lopovi odgnali s seboj, tudi Ethel Hurst?

Tu je bilo treba gotovosti. Kako mu je bilo prav, da je imel s seboj tolažila, ker brez njega bi bil prav toliko kakor brez pomoči. Tisti hip je bil Clarku skoraj hvaležen, da mu ga je, čeprav nemanenoma, preskrbel.

»Stopiva k brzokajnemu uradu,« je dejal Saša. »Izvedeti moram, ali sta miss Hurst in mister Clark med talci.«

Ne da bi se pobrigala za zajutrek, sta odhrtela tja.

Ni bilo treba, da bi sama brzokajila v Čito. Medtem so bile namreč prispelle nadaljnje vesti, in izvedela sta, da so odpeljali s seboj tri osebe, med njimi enega Angleža in eno Angležinjo. Čitski komisar je pozval iz Verhnjega Udinska vse razpoložljivo vojaštvo, da se začne zasledovanje.

»Toda to pomeni smrt talcev,« je dejal Gordon svojemu spremljevalcu, in zdelo se je, da si mora siloma odtirati te besede iz ust.

Rus ni mogel storiti drugega, ko skomizgniti z rameni. Vedel je, da se bo tako zgodilo, ako se vojaštvu in žandarmeriji posreči najti in ujeti krdelo. Reparjem je bila smrt itak gotova, in nekaj nadaljnjih umorov ne bo otežilo njihovega položaja.